

Извештај
Комисије за квалитет
Високе школе струковних студија
за васпитаче
„Михаило Палов”, Вршац,
за школску 2014/15. годину

САДРЖАЈ

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2014/15. годину	3
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	6
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	11
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	16
Стандард 4: Квалитет студијског програма	20
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	26
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	31
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	36
Стандард 8: Квалитет студената	41
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса	50
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	53
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	55
Стандард 12: Финансирање	57
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	60
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	61

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2014/15. годину

На Високој школи, у току 2014/15. године сви релевантни фактори континуирано су били ангажовани у обезбеђивању квалитета студија, у складу са Акционим планом. Краткорочно и дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи вршено је на основу анализе значајних чинилаца и на основу континуираног прикупљања битних података. Контрола квалитета наслањала се на конкретне и проверљиве елементе рада високошколске установе.

Области обезбеђења квалитета који су се пратили у току 2014/15. године су:

- студијски програми – вршило се самовредновање студијских програма, њихове усклађености са мисијом Школе и претпостављеним исходима, као и самовредновање њихових садржаја, реализације, савремености и прилагођености потребама тржишта рада.
- настава – континуирано се пратила реализација и квалитет извођења наставе, савременост њених метода, оптерећеност студената, ефикасност студија (однос уписаних студената и дипломираних), као и пролазност на појединачним предметима. Добијене су повратне информације од бивших студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењива и корисна), о савремености програма и усклађености са европским стандардима у одговарајућој области и др. Школа је посебно пратитла: квалитет извођења наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, број наставника и сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, како изгледају процедуре, да ли су ефикасне и правичне (нпр. Процедура за жалбу поводом оцене). Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно, будући да су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују.
- научни, стручни и уметнички рад наставника – њихов обим и квалитет се процењује на основу књига и радова објављених у научној и стручној периодици, учешћу на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, као и на основу јавних извођења дела, изложби и других јавних стручних и уметничких наступа. Посебно значајан сегмент је остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких истраживања, пројеката, размену наставника, сарадника и студената.
- вредновање студената – студенти су приликом уписа на прву годину студија били бирани на основу успеха у средњој школи и резултата на квалификационом и пријемном испиту. У току студирања, посебно је праћена и анализирана (на седницама Катедри, Наставног већа, Савета школе и Студентском парламенту) пролазност студената, просечна оцена по предметима, примереност оцењивања предвиђеном оптерећењу студената. Комисија за обезбеђење квалитета анализирала је резултате и након тога, поднела извештаје о резултатима студентског вредновања Наставном већу. Такође, Комисија за обезбеђење квалитета анализирала је резултате и поднела извештај о резултатима студентског вредновања представницима Студентског парламента, Катедрама, Наставном већу. Сви подаци добијени у процесу провере квалитета су јавни и доступни свим заинтересованима са Високе школе (видљиво су истакнути на огласним таблама, и на сајту). Резултати процене користили су се у оквиру мера за

повећање квалитета. У складу са документом *Стратегија обезбеђења квалитета* редовно су разматрале процедуре и мере у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају неправилности у оцењивању, слабог рада стручних служби и сл.

- уџбеници и литература – квалитет уџбеника је регулисан *Правилником о уџбеницима*. Тежило се ка постизању високих критеријума за издавачку делатност (монографија, уџбеника, приручника) наставника и сарадника, који су усклађени са националним и међународним стандардима. Посебно нагласак је био на значају сталне набавке уџбеника за библиотеку Школе.
- технички и материјални ресурси – тежило се ка сталном инвестирању у простор, аудио-визуелну и другу опрему ради достизања оптималних стандарда у тој области остварења Мисије и наставних програма школе. Такође, квалитет простора и техничке опреме континуирано је контролисан у складу са законима који регулишу ову област (усвојеним правилницима).
- ненаставна подршка континуирано се пратитила и оцењивала ненаставна подршка у остварењу плана и програма и Мисије Школе.

Комисија за обезбеђење квалитета у току школске 2014/15.године редовно се састајала и разматрала примену стандарда за унапређење квалитета студијских програма. Активно учешће у Комисији имали су и студенти. У остваривање квалитета студијског програма укључени су сви запослени на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу.

Висока школа је успоставила структуру за обезбеђење квалитета коју ће перманентно изграђивати и унапређивати. Статутом Високе школе утврђују се послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри. На Високој школи је оформљена Комисија за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Комисија је формирана из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Имајући на уму да се ради о изузетно сложеној појави која се састоји из великог броја релевантних чинилаца, праћење и унапређивање квалитета рада Високе школе схваћено је као процес који се, свакако, не може ограничити само на рад Комисије за обезбеђење квалитета, иако се њен значај, као регулаторног, евалуацијског и саветодавног тела, не доводи у питање. Овде се, пре свега, мисли на свеукупне напоре Високе школе, који су претходних година уложени у обезбеђивање што квалитетнијег наставног кадра, подршку њиховог научног и стручног усавршавања, као и њихово укључивање у пројекте које подржава Министарство за науку и Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, унапређивање материјалних услова у школи, осавремењивање библиотечког фонда, чињеницу да Висока школа као институција подржава пет програма стручног усавршавања радника у образовању акредитованих од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања, да је школа носилац ТЕМПУС пројекта *Хармонизација курикулума за образовање васпитача у Србији подржаног и финасираног од стране Европске уније* (број пројекта је 544141-ТЕМПУС-1-2013-1-РС-ТЕМПУС).

О нивоу квалитета рада Високе школе несумњиво сведочи и чињеница да је Висока школа препозната као институција у којој се настава реализује на српском, румунском и ромском језику. Појава образовања васпитача на ромском језику на високошколском нивоу је јединствена и за прилике Европске Уније.

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета у току школске 2014/15. Године било је неизоставно јер су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују. Њихова улога је двострука – поред тога што су њихове процене биле обухваћене анкетама које се на Високој школи спровode и представљају

основу за увођење мера које се оцене као неопходне, студенти су учествовали у доношењу одлука о мерама које се предузимају за унапређење квалитета. Резултати студентског вредновања користили су се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса и инкорпорирани су у креирање опште политике у области обезбеђења и унапређења квалитета.

Студентско вредновање у школској 2014/15. године спроводило се путем анонимних писмених упитника, у складу са Акционим планом. Анкетирање је спроведено на укупном или пригодном узорку студената Високе школе. Упитници су се односили на педагошки рад сваког наставника за сваки предмет који предаје, квалитет наставног процеса и друге чиниоце релевантне за обезбеђивање квалитета и спроведени су са студентима прве, друге и треће године, као и са дипломираним студентима. Поред тога, спроведена је и самоевалуација од стране наставног особља.

Висока школа струковних студија за васпитаче усвојила је Стратегију обезбеђивања квалитета која је на сајту доступна јавности. Статутом школе је у оквиру послова и задатака свих субјеката који су задужени за осигурање квалитета одређено и доношење и спровођење стратегије, стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета.

Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени у Школи и студенти. Они раде на обезбеђењу квалитета кроз одговарајућа тела.

Субјекти обезбеђења квалитета су:

1. Комисија за обезбеђивање квалитета
2. Наставно веће
3. Катедре
4. Ненаставно особље
5. Студентски парламент итд.

Комисију за обезбеђење квалитета чине запослени из редова наставног и ненаставног кадра: доц. др Јелена Пртљага, директорка школе, академик проф. др Грозданка Гојков, проф. др Александар Стојановић, доц. др Тања Недимовић, др Наташа Стурза –Милић, др Еуђен Чинч, Биљана Вујасин, наставник практичне наставе, Адријан Божин, наставник практичне наставе, Зоран Марјанов, референт за студентска питања. Такође, чланови Комисије су и два представника студената – Адријан Царан и Милош Радаковић. Такође, у току школске 2013/14. године у рад Комисије, у складу са преузетим обавезама и активностима, у рад су се укључивале и следеће колегинице: мр Ивана Ђорђевић, МА Снежана Пртљага, МА Даница Веселинов, МА Радмила Палинкашевић и МА Љиљана Келемен

Наведена Комисија донела је основне смернице за Стандарде и поступке и учинила их јавно доступним наставницима и студентима Високе школе. Планирана стратегија и поступци односе се на будући трогодишњи период, при чему смо свесни да ће се неке активности циклично понављати у свакој новој школској години која је пред нама. Такође, неке од планираних активности ће бити склоне модификацији и прилагођаваће се условима и могућностима Високе школе.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У оквиру Стандарда 1, у школској 2014/15. години реализоване су следеће активности предвиђене Акционим планом, у складу са предвиђеним роковима, носиоцима активности и лицима одговорним за реализацију активности:

- Активности усмерене на изради новог наставног плана и наставних програма по предметима, у складу са захтевима пројекта под називом *Усклађивање студијских програма за образовање васпитача у Србији* у оквиру програма Темпус у који је Висока школа укључена;
- Спровођење анкета и упитника предвиђених Акционим планом;
- Утврђивањешколског календарарада као и распореданаставе и вежби;
- Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Анализа квалитета научно – истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера;
- Планирање нових наслова Издавачке делатности и контрола издавачке делатности;
- Активности усмерене на увршћавање часописа *Истраживања у педагогији* у више међународних научних база;
- Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром Високе школе;
- Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера;
- Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци;
- Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Израда и усвајање годишњег финансијског плана;
- Оцена укључености студената у процес самовредновања;

Реализоване активности су у складу са Статутом установе и Стратегијом обезбеђења квалитета. У оквиру Стандарда 1 у току школске 2014/15. године, у склопу свакодневних активности, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” и сви њени запослени континуирано су радили на побољшању и корекцији активности на којима су ангажовани.

Акциони план

Стандард	Активност	Рок	Субјекти
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће, директор, катедре
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), Наставно веће, директор, катедре
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђивање квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, Наставно веће, катедре

3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно веће, катедре
4.	Спровођење анкете студената о процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	Комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодавца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти, васпитачи, директори вртића
	Анализа успешности студената	једном у току године	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, Студентски парламент
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), Наставно веће (разматра и усваја календар рада)
	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15. септембар, на почетку пролећног семестра – 1. Фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, Наставно веће (разматра распоред), Комисија за квалитет, Студентски парламент
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти

	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у току године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	катедре, Наставно веће, директор, студенти
6.	Анализа квалитета научно-истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера	15. октобар	наставници, катедре, Комисија за квалитет (др Г. Гојков) директор, Наставно веће
	Планирањеновихнасловаиздавачкеделатности	Напочеткушколскоггодине	Комисија за издавачку делатност, директор школе, Наставно веће, комисија за квалитет (др Г. Гојков)
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	Напочеткушколскоггодине	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, катедре, студенти
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, наставно веће, студенти
8.	Анализа уписа студената	септембар	Комисија за упис, директор, Комисија за квалитет (др Наташа Стурза Милић), наставно веће, студенти
	Анализа квалитета студентске педагошке праксе – хоспитовања и самосталне праксе	Децембар и јун	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, предшколске установе, васпитачи, студенти

	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), референт за студентска питања, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	студенти, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), наставници, директор
9.	Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци.	континуирано током целе године	Наставно веће, катедре, библиотекар, Комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица, фискултурне сале, вежбаоница	континуирано	директор, Наставно веће, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др Ј.Пртљага), Наставно веће, студенти
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Комисија за квалитет, (др Ј.Пртљага), Наставно веће, студенти

12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), Наставно веће, студенти
14.	Анализа доступности информација о контроли квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	Комисија за квалитет, Наставно веће,

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

У школској 2014/15. години редовно је контролисано испуњавање мисије и зацртаних циљева на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов*. Контрола квалитета наслањала се на конкретне и проверљивије елементе као што су оствареност циљева и очекивања. Школа је посебно пратила:

- квалитет и процедуре уписа студената,
- квалитет извођења наставе и консултација,
- спровођење колоквијума, испита, дипломских и специјалистичких испита,
- успешност студирања у оквиру појединачних предмета и у целини,
- организацију и анализу квалитета студентске педагошке праксе,
- стечене компетенције и број дипломираних студената,
- квалитет и број наставника, сарадника и студената по групама,
- квалитет појединачних уџбеника и издавачку делатност,
- просторне капацитете и опремљеност,
- примену превентивних и корективних мера,
- квалитет стручног и научног усавршавања наставника и сарадника,
- квалитет рада на националним и међународним пројектима,
- доношење нових правилника и докумената у циљу повећања квалитета студирања на Високој школи и сл.

У оквиру Стандарда 2 у току школске 2014/15. године чланови Комисије за обезбеђење квалитета и сви остали релевантни субјекти у Школи трудили су се да поштују Акциони план активности са оријентационим роковима за извршење квалитета. Комисија за квалитет је на почетку школске 2014/15. године (октобар) преиспитала и унапредила акциони план. У планираним роковима, реализована је већина активности, или су у току уколико су планиране континуирано: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Акциони план за школску 2014/15. годину

Ст.	Активност	Рок	Субјекти	Остварено
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	Комисија за квалитет(др Еуђен Чинч), Наставно веће	Остварено
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће, директор, катедре	Остварено
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић) , Наставно веће, директор, катедре	Остварено
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Школе	новембар	Директор, Наставно веће, шефови катедара, катедре, Студентски парламент	Остварено
	Сачињавање и усвајање годишњег програма рада школе	октобар	Директор, Наставно веће, шефови катедара, катедре, Студентски парламент	Остварено
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђивање квалитета	децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, Наставно	Остварено

			веће, катедре, Студентски парламент	
3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно веће, катедре	Остварено
4.	Спровођење анкете студената о процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	за студенте 1. и 2. г – фебруар и октобар; за студенте 3.г – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти	Остварено
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	Комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, Наставно веће, студенти	У току
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодаваца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти, васпитачи, директори вртића	У току
	Анализа успешности студената	једном у току године	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, Студентски парламент	Остварено
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), Наставно веће (разматра и усваја календар рада)	Остварено
	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15. септембар, на почетку пролећног семестра – 1. Фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, Наставно веће (разматра распоред), Комисија за квалитет, Студентски парламент	Остварено
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте 1. и 2. г – фебруар и октобар; за студенте 3.г – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти	Остварено
	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у току године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти	Остварено
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	катедре, Наставно веће, директор, студенти	Остварено
6.	Анализа квалитета научно-истраживачког уметничког и стручног	15. октобар	наставници, катедре, Комисија за квалитет	Остварено

	рада и усвајање превентивних и корективних мера		(др Г.Гојков) директор, Наставно веће	
	Планирање нових наслова издавачке делатности	На почетку школске године	Комисија за издавачку делатност, директор школе, Наставно веће, комисија за квалитет (др Г.Гојков)	Остварено
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	На почетку школске године, и по потреби у току године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, катедре, студенти	Остварено
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2, семестар	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, наставно веће, студенти	Остварено
8.	Анализа уписа студената на основним и социјалистичким студијама	септембар	Комисија за упис, директор, Комисија за квалитет (др Наташа Стурза Милић), наставно веће, студенти	Остварено
	Анализа квалитета студентске педагошке праксе – хоспитовања и самосталне праксе	Децембар и јун	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, предшколске установе, васпитачи, студенти	Остварено
	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), референт за студентска питања, Наставно веће, студенти	Остварено
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	за студенте 1. и 2. г – фебруар и октобар; за студенте 3.г – фебруар и јун	студенти, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), наставници, директор	Остварено
9.	Обезбеђивање уџбеника и савремене литературе у библиотеци.	континуирано током целе године	Наставно веће, катедре, библиотекар, Комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти	У току
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти	Остварено

	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица, физкултурне сале, вежбаоница	континуирано	директор, Наставно веће, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти	У току
10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др Ј.Пртљага), Наставно веће, студенти	Остварено
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Комисија за квалитет, (др Ј.Пртљага), Наставно веће, студенти	Остварено
12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће	Остварено
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће	Планира се
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), Наставно веће, студенти	Остварено
14.	Анализа доступности информација о контроли квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	Комисија за квалитет, Наставно веће,	У току

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно, будући да су студенти најзаинтересованији да добију квалитетно образовање. Студенти су делегирали своје представнике који су редовно узимали учешће у раду Комисије за квалитет, редовно присуствовали седницама Наставног већа и Савета школе (Милош Радаковић и Адријан Царан). У претходном периоду констатовано је да Комисија за квалитет, између осталог, треба подстаћи и помоћи члановима Студентског парламента приликом регистрације Студентског парламента као удружења грађана. У том контексту, пружена је значајна помоћ студентима. Резултат овог ангажовања је да је у протеклој школској години донет Статут студентског парламента „Јувентас“. Поред тога што је Студентски парламент регистрован као правно лице, његови представници су се значајније у односу на претходни период укључивали у рад Високе школе (у планирању и реализацији пројеката, студентској евалуацији квалитета рада у различитим сегментима, дистрибуцији и статистичкој обради резултата студентских анкета, реализацији разноврсних ваннаставних и хуманитарних активности и др.). У праћењу и обезбеђењу квалитета, посебно је значајна улога студентских процена. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима - анкетама. Планиране евалуације биле су цикличне, односно, следиле су циклусе студијских програма. Наводимо анкете које су предвиђене Акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета и које су обављене у току школске 2014/15. године:

- *Студентска евалуација рада наставника и ненеаставног особља* – анкета је извршена у мају 2015. године (зимски семестар) и у октобру 2015. године (летњи семестар). Укупан број анкетираних студената са оба смера износио је 362 (I година – 156, II година -112, III година - 94).
- *Студентска евалуација објективности оцењивања* - извршена је од 20. априла до 8. маја 2015. год и од 28. септембра до 30. октобра 2015. год. Коришћен је метод анкета. Укупан број анкетираних студената прве, друге и треће године са оба смера износио је 161.
- *Студентска евалуација услова и организације студијског програма* - реализована је у мају и октобру 2015. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5. Укупан број анкетираних студената прве (45,4%), друге (31%) и треће (23,6 %) године са оба смера износио је 161.
- *Самоевалуација радног оптерећења студената* - испитивање је извршено на узорку од 126 студената са смера *Струковни васпитач* (I година – 52, II година -41, III година - 33) и на

узорку од 10 студената са смера *Васпитач деце јасленог узраста*. Од тога, 4 испитаника је са прве, 3 са друге и 3 са треће године студија.

- *Студентска евалуација квалитета органа управљања Високом школом* - извршена је октобра 2015. године. Укупан број анкетираних студената прве (33,9%), друге (27,4 %) и треће (38,7 %) године са оба смера износио је 161.
- *Мишљење дипломираних студената о квалитету студентског програма и постигнутим исходима учења* - у анкетирању које је извршено у периоду од 7.04.2014. до 23.6.2014. год., учествовало је 27 испитаника који су завршили основне студије.

На основу усвојених предлога мера и активности у оквиру стандарда 2, у протеклој школској години спроведени су следећи кораци:

- континуирано је праћен сајт Комисије за акредитацију у циљу усаглашавања деловања Комисије за квалитет Школе са актуелним законским одредбама (постављеним на сајту);
  - чланови Комисије за квалитет редовно су узимали учешће на организованим састанцима обука у вези са акредитацијама, самовредновању, тематским скуповима о самовредновању у организацији КАССС-а и сл.,
  - у циљу убрзавања усклађивања постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета Школе са актуелним законским одредбама, конкретизована је улога правника школе Стевана Миљкова (члана ненаставног особља) у погледу сталне обавезе да континуирано прати и прослеђује материјал актуелних законских одредаба и обавештава чланове Комисије за квалитет о истим;
  - чланови Комисије за квалитет пружили су помоћ студентима приликом доношења Статута и регистрације Студентског парламента као удружења грађана (отварања рачуна, израде печата и сл.);
  - чланови Комисије за квалитет пружили су помоћ студентима приликом конституисања АЛУМНИ удружења;
  - Статутом Високе школе и Статутом студентског парламента загарантована је равноправност свих студената који студирају на Високој школи;
Извод из статута парламента: Студенти Школе равноправни су без обзира на друштвени статус, старост, националност, језик, расу, држављанство, пол, вероисповест, политичка уверења и било коју другу околност. У сваком сазиву Студентског парламента Високе школе, најмање по један члан мора бити румунске и ромске националне припадности.
  - унапређен је документ - *Стратегија обезбеђења квалитета* и постављен видљивије на сајту Високе школе, као и на огласним таблама студената и професора;
  - унапређена је Публикација установе – јавно публикован документ,
  - у договору са студентима унапређене су студентске анкете и као такве су се примењивале у току 2014/15. год.;
  - извршена је медијација студената у погледу њиховог значајнијег учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, у евалуацији упитника (компјутерског ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника,
  - у протеклој школској 2014/15. години, у циљу унапређења квалитета рада, донети су нови правилници који су јавно објављени на сајту Високе школе:
- На оснивачкој скупштини одржаној дана 26.02.2014. у Вршцу усвојен је статут удружења Студентски парламент „Јувентас“ Вршац.
<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Statut-Studentskog-parlamenta.pdf>
  - Наставно веће Високе школе на седници одржаној 02.12.2015. доноси ПРАВИЛНИК о поступку унутрашњег узбуњивања на Високој школи струковних студија за васпитаче „М. Палов“ Вршац.
<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Pravilnik-o-unutrasnjem-uzbunjivanju.pdf>
  - 24.10.2014. директорица доноси ПРАВИЛНИК о начину обављања послова јавне набавке у Високој школи струковних студија за васпитаче „М. Палов“ Вршац.
<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Pravilnik-o-javnim-nabavkama.pdf>
  - Наставно веће је на седници одржаној 07.05.2014. године донело П Р А В И Л Н И К о мерилима и основама за утврђивање висине школарине за студијске програме.
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20visini%20skolarine.pdf>

SWOT анализа

Елемент анализе	Категорија процене	Опис процене	Вредност процене
Стандарди за унапређење квалитета установе	S	Стандарди за унапређење квалитета институције доступни су наставницима, студентима и јавности Ангажованост већег броја субјеката у унапређењу квалитета у односу на претходни период Добра сарадња између наставног и ненаставног особља у процесу обезбеђења квалитета	+++ ++ +++
	W	Недовољна ангажованост Студентског парламента у унапређењу квалитета институције	+
	O	Унапређивање студентских анкета на основу повратне информације од студената Обука - тренинг субјеката у вези са унапређењем квалитета институције	+++ +++
	T	Неједнакост у третману струковних и академских студија	++
Поступци квалитета обезбеђења	S	Поступци за унапређење квалитета институције доступни су наставницима, студентима и јавности Унапређен документ - <i>Стратегија обезбеђења квалитета</i> Поштовање рокова зацртаних Акционим планом Задовољство студената квалитетом наставног процеса	+++ ++ +++ ++
	W	Непостојање електронског попуњавања и обраде резултата студентских анкета	++
	O	Сарадња са високошколским институцијама у земљи и ЕУ у области унапређења квалитета Могућности упознавања студената са поступцима обезбеђења квалитета у другим високошколским институцијама у земљи и иностранству Пронаћи начине за већу мотивисаност и укљученост значајнијег броја студената у процесу обезбеђења квалитета	+++ ++ ++
	T	Недовољно поштовање поступака обезбеђења квалитета од стране појединог броја наставника и сарадника	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

- Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета су јавно доступни, али их је можда неопходно још више промовисати и периодично преиспитивати
- У складу са Стратегијом и Мерама за обезбеђење квалитета које представљају саставни део Стратегије Комисија за квалитет вршиће редовно контролу квалитета.
- Сви запослени ће у свом раду покушати да уведу неке иновације које ће олакшати и унапредити њихов рад, а у исто време повећати ефикасност и ефективност
- Могућност увођења електронског попуњавања и обраде студентских анкета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3у току школске 2014/15 године

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу примењује систем осигурања квалитета и да обезбеђује критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, на транспарентан начин. Високошколска установа описује начин редовног прикупљања и евалуирања података који се односе на квалитет. Резултати анкета који се спроводе у складу са Акционим планом и динамиком коју он предвиђа, континуирано се анализирају на седницама Комисије за квалитет уз укључивање релевантних фактора које поменуте анкете обухватају ради унапређивања квалитета. У процес одлучивања, кроз активно учешће у раду Комисије и органа Школе, укључени су наставници, сарадници и студенти.

У току школске 2014/15. године Комисија за квалитет пратила је извођење наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних учбеника, квалитет наставног кадра, број наставника, сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и успешност полагања одређених предмета. Комисија је наставила прикупљање повратних информација од дипломираних студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењиве и корисне), проверавала савременост програма и усклађеност са европским стандардима у одговарајућој области.

Висока школа је обезбедила унапређивање услова и инфраструктуре за периодично праћење квалитета. У том смислу, Комисија за обезбеђење квалитета у току школске 2014/15. године је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање као и на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“.

На Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу у току школске 2014/15. године спроведене су следеће анкете намењене студентској евалуацији:

- Студентска евалуација рада наставника и ненеаставног особља – анкетирање је извршено у мају 2015. године (зимски семестар) и у октобру 2015. године (летњи семестар). У испитивању је учествовало укупно 362 студента. У узорку је било 156 студената прве године, 112 студената друге године и 94 студента треће године са оба смера.
- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је од 20. априла до 8. маја 2015. год и од 28. септембра до 30. октобра 2015. год. Коришћен је метод анкете. Испитивање је извршено на узорку од 161 студента прве, друге и треће године студија.
- Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма - реализована је у мају и октобру 2015. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5. Испитивање је извршено на узорку од 161 студента друге прве (45,4%), друге (31%) и треће (23,6 %) године студија.
- Студентска евалуација појединачних наставних предмета и процени оптерећења - Испитивање је извршено на узорку од 126 студената са смера *струковни васпитач деце предшколског узраста* (52 испитаника је са прве, 41 је са друге године студија, а 33 је са треће године) и на узорку од 10 студената са смера *струковни васпитач деце јасленог узраста*. Од тога, 4 испитаника је са прве, 3 са друге и 3 са треће године студија.
- Студентска евалуација органа управљања Високом школом -извршена је октобра 2015. године У испитивању је учествовало 161 студента са оба смера (33,9% прва година, 27,4 % испитаника је са друге, а 38,7 % са треће године студија).
- Анкетирање дипломираних студената о раду Школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад и даље напредовање -у анкетирању које је извршено у периоду од 7.04.2014. до 23.6.2014. год., учествовало је 27 испитаника који су завршили основне студије.

Повратне информације о компетенцијама дипломираних студената, континуирано током школске 2014/15. године, обезбеђиване су на два начина:

- на основу упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, и
- на основу прибављених мишљења предшколских установа о компетенцијама студената који су студије завршили на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов

У оквиру улоге студената у самовредновању и провери квалитета Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, два представника студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао Студентски парламент; они се редовно позивају на седнице Комисије за обезбеђење квалитета, на којима активно учествују. Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије износе своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет. У сарадњи са студентима и свим запосленима, у току школске 2014/15. године континуирано су се предузимале мере и поступци за обезбеђивање максималног учешћа свих релевантних фактора у анкетирању.

У протеклој школској години сваки наставник је добио све извештаје о студентском вредновању, а извештаји о резултатима студентског вредновања и самовредновања наставника достављени су и катедрама, као и Наставном већу Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” који чине и наставници и студенти. Управо је Наставно веће и предложило, а касније и прихватило мере које се односе на унапређење квалитета. Описани механизми пружају критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

б) SWOT анализа

Елемент анализе	Снаге	Слабости
	Могућности	Претње
постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета;	<ul style="list-style-type: none"> - Комисија за квалитет Високе школе је установљено тело које континуирано прати квалитет, предлаже и/или спроводи превентивне и корективне мере као и њихову имплементацију, у складу са Акционим планом и документима Високе школе; - Надлежности Комисије су прецизно дефинисане Општим актом Високе школе – Статутом; - У рад Комисије активно су укључени наставници, сарадници, студенти; 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно постојање иницијатива од стране представника Студентског парламента;
	<ul style="list-style-type: none"> - Проширивање надлежности и активности Комисије кроз сталну комуникацију са Наставним већем у оквиру редовних седница Већа; - Мотивисање студената за већим активним учешћем у раду Комисије и обезбеђивању квалитета; 	<ul style="list-style-type: none"> - Стална промена састава Комисије из објективних разлога;
надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета;	<ul style="list-style-type: none"> - Орган управљања – Савет школе кроз чланове који су укључени у рад Комисије активно помаже у спровођењу корективних и превентивних мера; - Чланови Савета који су укључени у рад Комисије, самостално и равноправно учествују у раду и одлучивању; - Савет Високе школе сарађује са Комисијом и заједнички ради на унапређивању квалитета; 	<ul style="list-style-type: none"> - Непостојање активног учешћа екстерних чланова Савета школе у раду Комисије и процесу обезбеђивања квалитета;
	<ul style="list-style-type: none"> - Већи број иницијатива у оквиру система обезбеђивања квалитета; 	<ul style="list-style-type: none"> - Промена надлежности органа управљања у складу са Законом;
организација и функционисање система обезбеђења квалитета;	<ul style="list-style-type: none"> - У систем обезбеђивања квалитета директно и индиректно (кроз рад Катедри и самих предметних наставника и сарадника) укључен је велики број учесника у наставном процесу; - Сви фактори одвијају активности уз поштовање рокова предвиђених Акционим планом, - Континуираност и периодичност праћења квалитета; 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно постојање иницијатива од стране појединог броја наставника и сарадника;

	<ul style="list-style-type: none"> - Активно спровођење превентивних и корективних мера; 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење савремених интернет платформи у раду Комисије и релевантних фактора; - Стално обавештавање о раду на обезбеђивању квалитета и повећање видљивости; 	<ul style="list-style-type: none"> - Ситуације условљене променом законодавства и позитивних прописа;
<p>доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета врши се по утврђеној динамици која се поштује; - У процес доношења и спровођења корективних и превентивних мера укључен је велики број релевантних фактора (наставника, студената) - Стручни органи, органи управљања као и орган руковођења активно учествује у процесу; 	<ul style="list-style-type: none"> - Објективни разлози који спречавају спровођење одређених корективних мера;
	<ul style="list-style-type: none"> - Веће активно укључивање студената у анализу испуњавања стандарда; 	

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

- Поспешивање комуникације између Комисије, Наставног већа и Савета школе, кроз редовно обавештавање о раду на спровођењу Акционог плана , превентивних и корективних мера, у оквиру редовних седница;
- Поспешивање активног учешћа студената у раду Комисије и обезбеђивању квалитета, као и у спровођењу мера проистеклих из заједничке анализе спроведених анкета;
- Утврђивање члана Комисије за квалитет задуженог за комуникацију са Студентским парламентом
- Увођење савремених интернет платформи у раду Комисије и релевантних фактора;
- Веће активно укључивање студената у анализу резултата спроведених анкета и испуњавања стандарда;

Стандард 4: Квалитет студијског програма

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У току школске 2014/15. године Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу реализовала је наставу на два програма струковних студија (*Струковни васпитач* и *Струковни васпитач деце јасленог узраста*) и на једном програму специјалистичких студија (*Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*). Настава се одвијала на српском, румунском и ромском језику, на основу Уверења Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Сва Уверења о акредитацији студијских програма доступна су у Прилогу 4.1.а у Табели 4.2. налази се листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената у школској 2012/13., 2013/14. И 2014/15. години. Приликом акредитације студијских програма посвећена је значајна пажња упоредивости студијских програма са курикулумима сродних страних високошколских установа у земљи и иностранству.

У току школске 2014/15. године настављено је спровођење механизма праћења квалитета студијских програма кроз рад Комисије за обезбеђење квалитета чија надлежност је утврђена Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”. Редовна и периодична евалуација програма одвијала се кроз студентску евалуацију, као и кроз самоевалуацију наставника. Комисија је била одговорна и за предлагање мера за унапређење успешности програма, док су основни стандарди праћења квалитета дати у документу *Политика обезбеђења квалитета*. Значајно је нагласити да су, поред наставног и ненаставног особља, чланови комисије и студенти Високе школе.

Контрола квалитета студијских програма обухватала је предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, као и квалитета педагошке праксе. Настављено је редовно и систематично праћење процедура и политике уписа студената, метода поучавања, начина провере знања и исхода и компетенција које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања. У току школске 2014/15. године посебна пажња посвећена је улози студената у праћењу и контроли квалитета, обезбеђена је њихова активна улога и оцена квалитета програма путем упитника, који садрже елементе вредновања структуре и садржаја студијског програма, као и радно оптерећење студената. Такође, представници студената активно су учествовали у раду Комисије за квалитет, Наставног већа и Савета високе школе.

Висока школа струковних студија за васпитаче у Вршцу у школској 2014/15. години успоставила је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања кроз пажљиво избалансирани однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари). Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму основних студија *Струковни васпитач* и на студијском програму специјалистичких студија – *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* приказани су у Табели 4.2. (табела мапирања предмета). Садржаји и организација наставних програма основних и специјалистичких студија које се реализују на Високој школи, садржаји њима обухваћених курсева, предвиђене наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања студената у функцији су обезбеђивања планираних исхода учења. Посебна пажња посвећена је времену потребном за припрему за наставу, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности (у оквиру Катедри и Наставног већа). Тежиште се са предавања преносило се на сарадњу са студентима која се спроводила кроз партнерски однос студента и професора, менторски рад и самостални рад студената. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима. У исто време, програми су конципирани тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студендова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напредовања, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија.

Опис активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач*:

Предмет:	Предшколска педагогија
Предавања:	2 часа недељно
Вежбе:	2 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	30 Број радних сати у семестру
Вежбе:	30
Припрема за наставу:	10+10
Колоквијум	10
Завршни испит – писмени:	15
Завршни испит – усмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	120 часова - 4 ЕСПБ

Опис активности активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*:

Предмет:	Методика развоја говора и припрема за почетак читања и писања
Предавања:	1 час недељно
Вежбе:	3 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	15 Број радних сати у семестру
Вежбе:	45
Припрема за наставу:	20+20
Семинарски рад	10
Колоквијум	10
Завршни испит – усмени:	15
Завршни испит – писмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	150 часова - 5 ЕСПБ

Увид у то да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената може се добити на основу Прилога 4.6.

На Високој школи у току школске 2014/15. године настављен је процес унапређивања и континуираног осавремењивања постојећих студијских програма који се заснива на развоју науке или уметности и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил, пре свега кроз иновирање постојећих силабуса и коришћењем савремене литературе и научних чланака као обавезне литературе. У оквиру ТЕМПУС пројекта који се реализује на Високој школи, у току 2014/15. године сви наставници су иновирали своје силабусе, а у складу са оквирима хармонизације курикулума дефинисаним са партерским школама из наше земље (Високе школе струковних студија за васпитаче у Новом Саду, Сремској Митровици и Крушевцу) и иностраним партнерима (Енглеска, Словенија, Мађарска).

Висока школа прилаже процене постигнућа студената, проценат дипломираних студената, просечно трајање студија, стопу одустајања студената од даљег студирања и број студената који су уписали наредну годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (Прилози 4.2, Прилог 4.3, Прилог 4.4. и Прилог 4.5.). Подаци у наведеним табелама говоре у прилог завидног квалитета студијског програма чија реализација показује тенденцију скраћења времена студија у поређењу са ранијим периодом, смањења стопе одустајања студената од даљих студија и повећање процента студената који са 60 ЕСПБ уписују наредну годину студија.

Подаци приказани у Прилогу 4. 2.(број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма) указују на благе флукуације процента дипломираних у односу на број уписаних студената у претходне три године на основним струковним студијама. У школској 2012/13. години тај проценат је 56%, у школској 2013/14. 61% , а у школској 2014/15. 58,2%. У наредном периоду треба наставити са настојањима да се

повећава број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних, што је и до сада био предмет активности чланова Комисије за квалитет и свих запослених на Високој школи. На специјалистичким студијама у школској 2014/15. 18% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних) што је исти проценат као и школске 2013/14. године. Један од могућих разлога оваквог односа дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама може се пронаћи у резултатима добијеним у анкети дипломираних студената о процени развијености појединих компетенција. Наведени резултати показују да су дипломирани студенти мишљења да су њихове компетенције за писање стручних радова недовољно развијене (ранг 5,22). У складу са тим, у наредном периоду треба усмерити напоре на даље унапређивање ове групе компетенција, што може допринети већем броју дипломираних студената. Такође, предлаже се и преиспитивање препорученог броја страна за израду Специјалистичког рада.

Подаци приказани у Прилогу 4.3. показују да се просечно трајање основних струковних студија у претходне три школске године смањује, и да је у 2014/15. години просечно трајање студија на основним струковним студијама 3 године и 3 месеца. Просечно трајање студија на специјалистичким студијама у школској 2014/15. је 1 година и 2 месеца, што је исто просечно трајање у односу на претходну школску годину, а краће за два месеца у односу на школску 2012/13. годину.

Подаци приказани у Прилогу 4.4. показују стопу одустајања од даљег студирања у претходне три године. На основу добијених резултата може се уочити да је након школске 2012/13. године, када је проценат одустајања студената приликом уписа у **другу** годину основних струковних студија био 14,3% и приликом уписа у трећу годину био 22,6% дошло је до значајног пада процента одустајања пре свега приликом уписа у другу годину (2013/14. год 7,1%, а 2014/15. год. 8,2%) што сматрамо веома значајним резултатом пошто смо у претходном периоду разматрали разлоге одустајања студената од даљег студирања и кроз информативан и саветодавни рад са студентима указивали на значај завршетка њихових студија. Стопа одустајања од студирања приликом уписа у **трећу** годину студија у 2012/13. години је била 22,6%, након чега је у школској 2013/14. години пала на 17,5%, а у 2014/15. години је задржан сличан тренд као претходне школске године и износи 18,4%. Ако се добијени подаци интерпретирају као збирна стопа одустајања у свакој школској години, долазимо до следећих резултата: током 2012/13. стопа одустајања износила је 18,1%, да би у школској 2013/14. години значајно пала на 12,1%, а тај тренд пада у односу на 2012/13. настављен је и у школској 2014/15. години у којој је стопа одустајања износила 13,1%. Најчешћи разлози за одустајање од даљег студирања су запослење, недостатак материјалних средстава, оснивање породице, промена места боравка, одлазак у иностранство. У сваком случају, потребно је наставити са информативним и саветодавним радом са студентима, како од стране професора, тако и од стране колега-студената о значају завршетка студија, како би стопа одустајања од даљег студирања наставила у наредном периоду да опада.

Резултати приказани у Прилогу 4.5. који се односе на број студената који су уписали наредну школску годину у претходне три године у односу на остварене ЕСП бодове такође указују на тренд повећања успешности студирања на Високој школи у претходне три године. Анализом резултата приказаних у Прилогу 4.5. може се уочити да се у претходне три године, сваке године повећавао проценат студената који су наредну годину уписали са остварених 60 ЕСПБ, и то на смеру струковни васпитач у школској 2012/13. години 81,8% студената, у школској 2013/14. години 84,3%, а у школској 2014/15. години 88,7% студената.

У складу са роковима предвиђеним Акционим планом, у току школске 2014/15. године спроведене су анкете којима су испитана мишљења студената о следећим областима (Прилог 4.6.):

1. педагошком раду наставника,
2. раду ненаставног особља (библиотекара и референта за студентска питања),
3. опремљености ВШ наставним средствима,
4. студијском програму,
6. органима управљања ВШ (Савету, Наставном већу, директору),
7. објективности оцењивања.

У складу са Акционим планом, и ове школске године Висока школа је обезбедила студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Студентска евалуација организације и квалитета студијског програма реализована је у мају и октобру.2015. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 161 студента друге прве (45,4%), друге (31%) и треће (23,6 %) године студија.

Резултати ове евалуације наведени су на следећи начин:

Просечне оцене услова и организације студијског програма у школској 2014/15. години

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Међусобна усклађеност предмета на студијском програму	3.69
Оптималност захтева студијског програма	3.66
Студентима је понуђено више изборних предмета	3.58
Исходи (циљеви) сваког предмета су познати	3.86
Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ)	4.16
Детаљи извођења наставе за сваки предмет су познати	3.97
Литература која ће се користити за припрему испита је позната	4.07
Доступност литературе која се користи за припрему испита	4.07
Доступност информације о систему полагања испита и оцењивања	3.97
Оптималност укупног броја недељних часова свих предмета у току семестра	3.74
Благовременост и јавност у обавештавању студената о распореду часова	3.85
Оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма	3.49
Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма	3.71
Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе	3.61
Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе	4.14
Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти	3.68
Укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом	3.63

На основу добијених података, може се уочити да студенти веома високим оценама (преко 4) оцењују следеће елементе студијског програма:

- Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ) – 4,16
- Литература која ће се користити за припрему испита је позната – 4,07
- Доступност литературе која се користи за припрему испита – 4,07
- Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе – 4,14

Анализом резултата свих елемената студијског програма може се уочити да су од 17 елемената који су евалуирани 16 на нивоу врло добрих (у опсегу су од 3,51-4,50) што потврђује квалитет организације и квалитета студијског програма. Само један елемент евалуације је на горњем нивоу добрих (у опсегу 2,51-3,50), а односи се на оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма – 3,49, и то може бити предмет настојања да се материјално – технички услови континуирано унапређују, што је и до сада била тенденција.

На основу добијених података који се односе на организацију студентске праксе, може се уочити да су студенти задовољни организацијом праксе, али, у односу на претходни евалуациони период, мање оцене дају за њену оптималност (сматрају да је број дана мали). У складу са добијеним резултатима, у наредном периоду, а у оквиру ТЕМПУС пројекта, размотрити могућност повећања броја дана праксе.

У школској 2014/15. години, када се ради о доступности информација о дипломском раду, стручној пракси, студијским програмима и исходима учења, могло би се рећи да су евидентне значајне предности које пружа сајт: <http://www.uskolavrsac.edu.rs>. Успостављена је добра координација између наставника, као и надлежних тела у школи који редовно достављају све информације администратору сајта, који, с друге стране, одмах реагује и благовремено и редовно поставља све пристигле информације на сајт. Захтеве које треба да испуне дипломски и специјалистички радови у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања доступни су студентима на сајту школе (доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/INFORMATOR-2014->

2015.pdf). Подаци у Прилогу 4.7. документују да су примери исхода учења за програме различитих структура представљени на интернет страни високошколске установе.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац је и у току школске 2014/15. године редовно прибављала повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма, као и о степену задовољства стеченим квалификацијама дипломаца. Добијене повратне информације указују на високе процене стечених компетенција дипломаца Високе школе.

У Прилогу 4.8. приказани су резултати анкета дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. У анкетирању које је извршено у периоду од 7. априла 2014. до 23.6.2014. год. учествовало је 27 испитаника који су школске 2014/15. завршили основне студије. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове осposобљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне осposобљености, према степену изражености тих компетенција при чему су бројем 1 означавали аспект у којем процењују највиши степен осposобљености, а бројем 8 најнижи степен осposобљености. Из добијених података видимо да су испитаници давали веома високе оцене за њихову осposобљеност у свим областима васпитачког позива (од 4,33 за примену метода којима се подстиче учење као конструкција знања до 4,89 за примену индивидуализације у васпитно – образовном раду).

Висока школа кроз Алумни удружење остаје у вези са својим дипломцима, и између осталог, прати њихова постигнућа у каснијем професионалном развоју.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Циљеви студијског програма усклађени су са исходима учења Исходи учења одређују садржај наставног програма, његову организацију, наставне методе и стратегије Исходи учења описују суштинска знања, вештине и ставове за које се очекује да је дипломирани студент способан да их демонстрира Активности у оквиру ТЕМПУС пројекта (хармонизација курикулума) доприносе укључености већег броја наставника и студената у креирање новог курикулума
W (Слабости)	Низак проценат дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама Недовољна мотивисаност и укљученост студената у процесе обезбеђења квалитета
O (Могућности)	Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената за испуњавање предвиђених захтева у складу са критеријумима квалитета студијских програма (пре свега на специјалистичким студијама) Пронаћи начине за већу мотивисаност и укљученост студената у процесе обезбеђења квалитета Повећање оптерећења студената у оквиру педагошке праксе Преиспитати препоручени број страна за израду Дипломског и Специјалистичког рада
T (Препреке)	Недовољно активан Студентски парламент

ц) Предлог мера и активности за унапређевање квалитета стандарда 4

- На колегијуму специјалистичких студија анализирати узроке и предложити активности и мере за повећање броја дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама
- Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената специјалистичких студија за испуњавање предвиђених захтева у складу са критеријумима квалитета студијских програма, како би се наставио рад на побољшању успешности њиховог студирања
- Преиспитати препоручени број страна за израду Дипломског и Специјалистичког рада
- И даље подстицати студенте на њихову значајнију укљученост преко својих представника у све процесе контроле и унапређења квалитета на Високој школи;

- Наставити континуирано прибављати повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца
- О свим евентуалним изменама у акредитованим студијским програмима (дозвољеним у складу са Законом) ажурно извештавати КАПК.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Циљ евалуације стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса. Квалитет наставног процеса мери се преко бројних објективних индикатора.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз професионални рад наставника и сарадника, кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, кроз доношење, поштовање и реализацију програма рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Школа систематски прати спровођење наставног процеса и у том смислу су јасно дефинисани стандарди који се односе на следеће:

- стандарде који се односе на број наставника, структуру радног времена наставника и норму наставника у погледу броја часова предавања;
- стандарде који се односе на задовољење стручних компетенција наставника за извођење наставе по програмима предмета;
- стандарде који се односе на професионални однос наставника према настави и наставном процесу;
- стандарде који се односе на садржај предавања и редовност одржавања предавања;
- стандарде који се односе на методе извођења наставе;
- посебне стандарде који се односе на одржавање вежби;
- стандарде који се односе на распоред часова наставе;
- стандарде који се односе на распоред полагања испита и објављивање резултата испита.

Контрола квалитета наставног процеса заснива се на:

- а) праћењу редовности одржавања наставе, и
- б) оцени квалитета наставе од стране студената анкетирањем.

Контрола квалитета у редовној процедури подразумева праћење наставе од стране директора, као и шефова катедри. У суштини, катедре представљају прву спону у контроли квалитета наставног процеса и његовом сталном унапређењу.

Посебна пажња се водила о чињеници да пропорција предавања, вежби, семинара и праксе студената које изводе и координирају ангажовани наставници и сарадници мора бити балансирана с обзиром на исходе учења. С обзиром да се целокупни аутономан развој студената не остварује само путем наставе, и други видови ангажовања (семинарски радови, укључивање у пројекте, ангажовање на конкурсима које је расписивала Школа, сарадња са различитим удружењима и другим образовним институцијама и сл.) имали су сврху – да се што више студената усмери ка кооперативном односу у учењу, и да са професорима трагају за иновативним методама, односно стратегијама учења и поучавања.

У току претходне школске године, а у складу са стратегијом Школе, перманентно се наставио рад на усавршавању способности саморефлексије наставног особља и стручних служби. На тај начин се стварају услови да запослени критички промишљају о принципима, методама и резултатима свог рада. У складу с тим, резултати студентске евалуације искоришћени су да наставници, сарадници и чланови стручних служби који су оцењени нижим оценама процене шта у свом раду могу да коригују и иновирају и на тај начин подигну квалитет наставног процеса. Квалитет наставе праћен је на више нивоа, почев од самог наставника који је изводи, преко катедре, до Наставног већа, уз посебно узимање у обзир резултата евалуације од стране студената.

Константно се радило на подизању квалитета наставе уз увођење иновативних метода и поступака, нових технологија и идеја, уз активно укључивање студената, како у реализацију, тако и у планирање наставе, респектујући притом, у што је могуће већој мери, жеље и потребе студената. У складу са активностима обухваћеним Темпус пројектом, настављено је и ангажовања професора и студената на трагању за иновативним методама и дидактичким моделима учења који подстичу

еманципаторни однос према учењу. Ово је питање посебно значајно јер се последњих година запажа опадање образовне основе новоуписаних студената што изискује доста времена и труда да се студенти уведу у студије, читање литературе, израду писаних радова, припрему за испите и др. Иновативни потенцијали метода на високошколској настави били су и у претходним годинама једна од упоришних тачака којима се настојао подстаћи потенцијал студената и постићи критички и конструктиван однос према усвајању знања, те се пажња професора и студената и даље усмерава у том правцу. Дакле, настоје се примењивати нови дидактички приступи усвајању садржаја и формирању нових компетенција, како би се јачао еманципаторни потенцијал и аутономија студената, учењем кроз интеракцију и критички однос према садржајима учења. У складу са интенцијама које су у основи поменутих настојања је и јачање мотивационих и когнитивних аспеката, као и намере да се у високошколској настави подстакне саморефлективно, самовођено учење студената и подржи слобода деловања личности по узору на савремене филозофске дискусије које воде ка стварању компетенција очекиваних у радном и друштвеном контексту данас.

Стога је на Високој школи у току академске 2014/15. године реализован пројекат: Иновирање наставних садржаја и метода: анализа и могућност интервенције (руководилац проф. др Грозданка Гојков). Поред овог изузетно значајног пројекта који је комплементаран актуелном Темпус пројекту, Висока школа је у току 2014/15. године реализовала два научна пројекта, које је кроз суфинансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у АП Војводини подржао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој: Истраживање ставова васпитача и родитеља о значају активности у функцији спречавања вршњачког насиља деце (број пројекта: 114-451-1653/2014, руководилац доц. др Тања Недимовић и Развијање музичких способности деце у Војводини у функцији изградње здраве личности и толерантних међуљудских односа (број пројекта: 114-451- 3441/2014, руководилац др Еуђен Чинч). У току 2014/15. године одобрен је и реализован још један овакав пројекат у суорганизацији са Филозофским факултетом у Новом Саду: Развијање програма препознавања и превенције вршњачког насиља у основним школама (број пројекта: 114-451-138/2015, руководилац на Високој школи доц. др Тања Тедимовић). Уз ова три научна пројекта, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој подржао је кроз суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина још 3 пројекта Високе школе који су реализовани у току академске 2014/15. године. Ради се о следећим пројектима: Активирај себе и друге – мисли здраво уз физичку активност (број пројекта: 114-451-2057/2014, руководилац др Наташа Стурза – Милић), Припрема прославе осам деценија школовања учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу (број пројекта: 114-451-2056/2014, руководилац др Еуђен Чинч) и Подршка радионици студената на ромском језику за идентификацију даровитости (број пројекта: 114-451- 2054/2014, руководилац др Еуђен Чинч).

Наставничка евалуација наставе у децембру 2015. године указује на висок ниво остварености појединих аспеката наставне активности. Посебно је значајно што наставници у великој мери користе иновативне методичке поступке: хеуристички разговор са студентима (50%); резимирање идеја (40,9%); академско излагање (36,4%); расправе на унапред најављену тему (36,4%); сучељавање мишљења (27,3%); шематско приказивање структуре садржаја (22,7%); уочавање проблема (18,2%); демонстрација (18,2%); образлагање са реторичким питањима (13,6%) итд. (детаљније у Прилогу 5.3.).

Будући да на квалитет наставе директно утиче знање и оспособљеност наставника, Школа је у протеклом периоду подстицала и подржавала усавршавање својих кадрова усмеравајући их на постдипломске, мастер и докторске студије, као и на бројне семинаре, стручне и научне скупове. Помоћ је институција пружала и при вршењу истраживања, објављивању радова и књига и укључивању у међународну сарадњу (детаљније у годишњем Извештају о раду Школе; link: www.uskola.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Izvestaj-o-radu-2014-15.pdf).

Студенти имају потпун фонд информација о предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и друге релевантне податке потребне за остваривање свих права и успешно извршавање обавеза. Студентима су доступне следеће информације о курикулуму: основни подаци о свим наставним предметима (назив, број ЕСПБ, година), циљеви и исходи чења, садржај и структура предмета, план предавања и вежби, начин оцењивања по сваком предмету. Распоред предавања у Школи

је познат пре почетка одговарајућег семестра. Основне информације студентима су доступне на сајту Школе, као и на огласној табли.

У протеклој школској 2014/15. години, од почетка извођења наставе према овим плановима редовно је спровођено праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада.

Комисија за квалитет је, у оквиру овог стандарда, пратила и установила следеће:

- Календарски распоред предавања доступан је студентима;
- Настава се одвија према утврђеном распореду;
- Списак обавезне и допунске литературе доступан на Интернет презентацији Школе;
- Распоред предиспитних консултација истакнут на огласној табли;
- Термини за испите истакнути на огласној табли;
- Евиденција о одржаним испитима се води уредно.

Планови рада по предметима су детаљно разрађени и конципирани према смерницама и упутствима Болоњске декларације, а након добијања акредитације и реакредитације, они су путем сајта Школе стављени на увид и студентима.

Распоред и план наставе спроводили су се доследно у оба семестра претходне школске године. Поред плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената усклађен је и распоред провере знања, те је тако, на захтев Студентског парламента, направљен распоред свих испитних рокова (са терминима испита) који је и од почетка школске године био за целу 2014/15. годину доступан на сајту школе.

Распоред наставе и испита се, увек ажуран, налази на огласној табли Школе за студенте, на посебној огласној табли за наставнике, у студентској служби и на web-site-у Школе (<http://www.uskolavrsac>). Распоред испита се, такође, може наћи на наведеним местима.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Активности којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника регулисане су посебним програмом.

Квалитетом наставног процеса Школа се бавила и кроз вредновање педагошког рада наставника у летњем семестру 2014/2015. године.

На основу најновијих резултата анкетања, може се рећи да су студенти врло задовољни наставом која се организује и изводи Школи. У току школске 2014/15. године настављен је рад на подизању квалитета комуникације на релацији наставници – сарадници - студенти на виши ниво, што ће бити настављено и у наредном периоду. Може се рећи да је успостављена двосмерна, партнерска, отворена комуникација у којој се студенти третирају као равноправни партнери у васпитно-образовном процесу; подигнут је ниво и у директној комуникацији (на настави, на редовним консултацијама...) и у индиректној комуникацији (на сајту Школе су детаљнија, правремена обавештења о распореду предавања, вежби и испита, плану и програму, резултатима испита, заказаним терминима хоспитовања и самосталне праксе са појединачним вежбањима; фиксиран је распоред испита за годину дана унапред...).

Такође, настављен је рад на имплементацији стратегије по којој се студенти Високе школе струковних студија за васпитаче третирају као субјекти наставног процеса, односно у складу с чињеницом да треба да буду у центру свих активности у Школи које су у служби њиховог личног успеха и функционисања у друштвеној средини. Редовно се спроводило праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада. Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе. Поменуте евалуације од стране студената (анкета) показале су да су наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступали професионално, студенте стављали у центар свих активности и имали коректан однос према њима.

Резултати показују да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена: 4,36), као и начином на који они излажу градиво (4,19). Високом оценом 4,26 студенти су оценили наставнике да одговарају на студентска питања и да воде рачуна о њиховим коментарима. Темпо излагања градива, прегледност излагања и истицање најбитнијих делова градива. оценили су оценом 4,19.

Према оценама студената, овој групи одговора припада "тачност и редовност долажења наставника на наставу" (4,13). Нешто нижим оценама, студенти су оценили тврдње који се се тичу оцена које су им дали наставници, тј. сматрају да оне одговарају нивоу показаног знања (3,15).

У току претходне школске године, као и раније, бирани су најбољи дипломски радови студената. Студенти су учествовали и у организацији 21. округлог стола посвећеног проблематици даровитости.

Добијени налази допуштају извођење закључка да су студенти, у просеку, углавном задовољни радом наставника. Генерални закључак је да резултати ове анкете могу бити од користи у даљем раду свих наставника и њиховом континуираном стручном и методичком усавршавању. Уочене слабости ће послужити као основа за извођење одређених препорука и предлога мера за њихово превазилажење.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Стандардизованост и перманентна контрола квалитета основних елемената наставног процеса као што су припремање наставе, избор метода наставе и учења, предавања, вежбе, учбеници, оцењивање, семинарски радови, дипломски радови, специјалистички радови. Компетенције и професионални однос наставника и сарадника према студентима. Доступност потпуног фонда информација о студијским програмима, курикулуму, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту, о терминима и плановима реализације наставе и других релевантних података.
W (Слабости)	Недовољно активна партиципација студената у моделовању наставног процеса.
O (Могућности)	Подстицање професионалног развоја наставника и сарадника. Примена метода интерактивног учења као што су тимски рад, групни пројект метод, кооперативно учење, радионичарски облик рада. Подстицање активног учења. Интензивније увођење савремених образовних технологија у наставни процес. Подстицање дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.
T (Препреке)	Необученост дела наставника за примену савремених образовних технологија.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 5

Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе.

Потребно је транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса. Дефинисани стандарди морају бити довољно конкретни и прецизни да би могли да се користе као механизам за обезбеђење

нивоа квалитета. Са друге стране, они не смеју бити сувише уски да не би ограничили креативност и слободу у раду наставника и сарадника.

Неопходно је интензивирати развој професионалне културе наставника и сарадника. Препоручује се периодично преиспитивање квалитета наставног процеса и на специјалистичким студијама, примена мера код предмета на којима је уочена слаба пролазност и друге евентуалне тешкоће у реализацији наставе.

Може се закључити да је Школа испунила захтеве стандарда 5 и обезбедила организациону структуру за праћење квалитета наставног процеса. У будућем раду и даље треба пратити испуњење планова, радити годишње анализе квалитета наставног процеса и вршити потребна побољшања (интензивирати стручно усавршавање неких наставника које ће помоћи развој њихових компетенција – посебно дидактичко-методичких; укључити више актера наставног процеса, како наставника, тако и студената, у праћење квалитета наставног процеса).

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Како Школа, нажалост, није могла да се региструје као НИО, а то значи ни да равноправно као високошколска институција конкурише код Министарства просвете, науке и технолошког развоја за пројекте расписиване од стране овога Министарства, велики део стручних капацитета усмерен је ка научним и стручним пројектима које је финансирао Покрајински секретаријат за науку или ЕУ, чији су се циљеви односили на подизање квалитета рада школе у целини, са посебним акцентом на подизање квалитета компетенција студената кроз иновирање наставних метода и садржаја, као и на унапређење капацитета наставног особља. Један од стручних пројеката, који је подразумевао и садржаје научних, истраживачких корака је ТЕМПУС. Број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR и одобрен је у оквиру шестог позива програма Темпус IV. Назив пројекта је *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia*, а Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” је носилац пројекта. Остали чланови конзорцијума су високе школе струковних студија за образовање васпитача из Крушевца, Новог Сада и Сремске Митровице, удружење *Western Balkans Institute* из Београда и три партнера из Европске уније: *Univerza v Mariboru*, Словенија, *EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA* из Баје, Мађарска и *The Manchester Metropolitan University*, Велика Британија. Предвиђено је да пројекат траје 3 године, а да активности које се спроводе у оквиру пројекта воде ка хармонизацији курикулума и унапређењу рада на укљученим високим школама.

Други међународни пројекат у току 2014/15. године је *Жан Моне / Jean Monnet*, који се одвијао у сарадњи са Универзитетом из Темишвара – *Universitatea "Ioan Slavici"*, који је носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states*, који је одобрен у оквиру ERASMUS+ програма *Jean Monnet*.

Током претходне академске године Висока школа је створила услове за још један облик укључивања у Еразмус+ програм. Наиме, потписивањем уговора са Универзитетом у Араду, Висока школа је обезбедила учешће у Еразмус+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита на Факултету за образовне науке и социјалну заштиту Универзитета „Аурел Влајку” /*Aurel Vlaicu* у Араду (Румунија) у првом семестру 2015/2016. године.

Трећи међународни пројекат носи назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – РОМЕД), на којем је предвиђено да Висока школа буде један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носиоца пројекта и удружења *WebIn* из Београда и *Pralipe* из Пирота. Пројекат је осмишљен у оквиру ИПА програма и на евалуацији је у оквиру линије: *EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services.*

Висока школа је у току 2014/15. године реализовала два научна пројекта, које је кроз суфинансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у АП Војводини подржао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој:

- *Истраживање ставова васпитача и родитеља о значају активности у функцији спречавања вршњачког насиља деце* (број пројекта: 114-451-1653/2014, руководилац доц. др Тања Недимовић и
- *Развијање музичких способности деце у Војводини у функцији изградње здраве личности и толерантних међуљудских односа* (број пројекта: 114-451- 3441/2014, руководилац др Еуђен Чинч).

У току 2014/15. године одобрен је још један овакав пројекат у суорганизацији са Филозофским факултетом у Новом Саду, чија реализација је у току: *Развијање програма препознавања и превенције вршњачког насиља у основним школама* (број пројекта: 114-451-138/2015, руководилац на Високој школи доц. др Тања Недимовић).

Уз ова три научна пројекта, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој подржао је кроз суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина још 3 пројекта Високе школе који су реализовани у току академске 2014/15. године, а чији извештаји су саставни део овог извештаја. Ради се о следећим пројектима: *Активирај себе и друге –*

мисли здраво уз физичку активност (број пројекта: 114-451-2057/2014, руководилац др Наташа Стурза Милић), *Припрема прославе осам деценија школовања учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу* (број пројекта: 114-451-2056/2014, руководилац др Еуђен Чинч) и *Подрица радионици студената на ромском језику за идентификацију даровитости* (број пројекта: 114-451- 2054/2014, руководилац др Еуђен Чинч). У сарадњи са удружењем Истраживачко-едукативни центар као главним носиоцем, Висока школа је у току академске 2014/15. године реализовала два пројекта.

Први, под називом *Подрица међународном истраживачком центру за музичку даровитост деце предшколског и раног школског узраста* омогућио је заједничко учешће студената, пре свега будућих васпитача и учитеља (студената високих васпитачких школа и учитељских факултета) из Србије, родитеља, као и студената Факултета музичке уметности из Темишвара (Румунија), с једне стране, као и компетентних ментора, стручњака и професора који се више година баве проучавањем феномена даровитости и њене ране идентификације, с друге. Пројекат је финансиран од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој кроз Конкурс за суфинансирање програма / пројеката у области науке и технолошког развоја невладиних организација у АПВ (руководилац: др Еуђен Чинч).

Други пројекат са темом *Савремени и традиционални модел очувања националног идентитета код младих/студената* имао је за циљ успостављање трајне и вишеструке културне комуникације између младих припадника етничких заједница из вршачког региона и младих припадника етничких заједница у румунском делу Баната у функцији проналажења заједничких модела очувања националног идентитета. Поред сопствених средстава, пројекат је реализован кроз суфинансирање од стране Општине Вршац (кроз Конкурс за суфинансирање пројеката/програма националних мањина у области културе, образовања и обавештавања у општини Вршац), као и Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој (кроз Конкурс за суфинансирање програма/пројеката у области високог образовања удружење студената и невладиних организација у АПВ), руководилац др Еуђен Чинч. Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је и ово био један од аспеката који је допринио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је, како се у извештају даље види, уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексија саопштани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учешћем у пројектима који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне мањине, у оквиру Школе, или других институција.

Значајна је напомена да је у току 2014/2015. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој кроз Конкурс за суфинансирање учешћа на научним скуповима и боравка у 8 иностранству научно-истраживачких радника и студената који су показали посебне резултате у 2014. и у 2015. години.

Када се ради о кадровским потенцијалима Школе треба напоменути да је, на препоруку која је уследила након надзора просветне инспекције Покрајинског секретара за науку и технолошки развој, у току 2014/15. године на Високој школи ангажовано 4 сарадника у настави, а са циљем развоја новог наставног кадра; две сараднице су за ужу научну област Педагогија које су оспособљене за примену SPSS статистичког пакета, те помажу у статистичким анализама истраживања професора, а и саме се укључују у емпиријска истраживања која се у Високој школи организују.

Као један од значајних аспеката подизања квалитета рада је издавачка делатност Школе, чији саставни део је уређивање часописа *Истраживања у педагогији*, који се објављује двојезично, на српском и енглеском језику (пета година). Значајни напори који се перманентно улажу у уређивање и објављивање часописа водили су његовом препознавању у академској заједници у земљи и у региону и резултирали су увођењем часописа у неколико постојећих база научних часописа (EBSCO, COBISS (RS), Scientific Indexing Service, Scholar Steer, Academic keys, Electronic Journals Library, SCIndex, CrossRef). Часопис је архивиран и у Матици српској и у Националној библиотеци. У том смислу је значајно напоменути да је наведени часопис и даље на мониторингу код више база научних часописа (Thomson Reuters, Scopus ProQuest, IndexCopernicus, Digital Commons Network, DOAJ Directory of Open Access Journals), чији резултати се очекују у наредном периоду.

Значајан аспект научних активности Високе школе је и организација научног скупа – Округлог стола са темом *Даровити и дидактичка култура* (ове године био је двадесет и први по реду). На скупу је учествовало и о резултатима својих истраживања извештавало више од 90 аутора из 11 држава (Русија, Румунија, Словенија, Хрватска, Бугарска, Македонија, Босна и Херцеговина, Данска, Мађарска, Енглеска, Србија), фокусирајући се на питања значаја дидактичке културе за развој даровитости. Могло би се рећи да се и Округли сто са више, научне инстанце, посвећује истим питањима квалитета и даје

свој допринос поменутих напорима који се улажу у подизање квалитета рада. Округли сто који је ушао у своју трећу деценију трајања суфинансирао је Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој. Висока школа је била суорганизатор још једног научно – стручног скупа: *WWWRSAC 2015 – internet konferencija*, који је организован крајем октобра 2015. године.

Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи дуги низ година посвећује посебна пажња и тиме стварају услови за објављивање истраживачких, стручних и других радова. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави значајан број наслова. Сви наслови објављени су захваљујући великој пожртвованости радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

Издавачка делатност:

У оквиру издавачке делатности, као вида јачања научних потенцијала наставног кадра Високе школе у оквиру постојећих библиотека објављено је следеће:

Библиотека Истраживачке студије:

1. dr J. Prtljaga: Deontička modalnost u engleskom i srpskom jeziku;
2. dr G. Gojkov, dr A. Gojkov-Rajić, dr A. Stojanović: Heurističke didaktičke strategije u visokoškolskoj nastavi;
3. др М. Ђорђевић: Поетика неизрецивог;
4. dr J. Arsenijević – dr M. Andevski: Mreže medijske stvarnosti;
5. др И. Б. Спасовић: Четврти сталеж – жена кроз исотрију;
6. dr C. Razdevšek-Pučko: Opisno ocenjivanje.

Библиотека Уџбеници и приручници:

1. dr M. Uzelac: Postklasična estetika;
2. dr M. Biro – dr T. Nedimović: Psihologija;
3. dr N. Vilotijević – G. Vilotijević: Porodična pedagogija;
4. dr G. Gojkov – dr A. Stojanović: Priručnik za vežbe iz didaktike;
5. dr M. Maran – dr A. Đurić-Milovanović – dr S. Adam.: Građanski život Srba i Rumuna u Banatu;
6. dr E. Činč – J. Stolić: Organizovanje i rad sa dečjim muzičkim sastavima;
7. dr T. Nedimović – dr D. Stanojlović: Priručnik za vaspitače za rad sa decom sa simptomima razvojnih poremećaja;
8. dr T. Suhečki – dr A. Negru: Metodički aspekti likovne kulture.

Библиотека Зборници:

1. Zbornik br. 20 – posvećen problematici darovitosti i kreativnosti;
2. Zbornik rezimea sa XXI okruglog stola o darovitima;
3. CD: Zbornik br. 20 – elektronski izvor.
4. За студенте је, као и претходних година, припремљен Информатор, и налази на сајту Школе.

Укупно је, дакле, у протеклој години објављено 18 наслова, што је у просеку 0,72 по наставнику и сараднику.

Као посебно значајно, издвајамо наставак објављивања часописа *Истраживања у педагозији*, чија су још два броја (8 и 9) објављена у току ове године (укупно 9 бројева). Часопис излази двојезично, радови се објављују на српском и енглеском језику. Часопис има међународно уредништво и рецензенте, а и у протеклој школској години завредио је да се нађе на листи научних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије (М 52). Висока школа издаје *Истраживања у педагозији* у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда. У међувремену је кориговано техничко уређење часописа, израђен посебан сајт, добијен ДООИ број и установљено електронско издање часописа, као неопходни кораци за његово налажење на индексираним светском базама. Након тога, часопис је уврштен најпре у светску *EBSCO* базу, а потом и у *CROSSref*, *SCIndeks* и *AcademicKeys* и др. претходно наведене електронске базе часописа, што сматрамо значајним за даљи развој самог часописа, а и издавачке делатности, с једне стране, а са друге, као један од фактора подстицања научног развоја кадра.

Из претходног кратког описа може се констатовати да Висока школа настоји да оствари настојања зацртана истраживачким стратегијама и циљевима, које је формулисала у складу са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом. Ресурси за остварење поменутих пројеката су, како се даље у подацима види обезбеђени и одговарају нормативима. Ово се да јасно уочити у подацима који

се даље дају, а који се односе на број пројеката у које су укључени наставници и објављених научних радова у *Прегледу научно-истраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства*:

- Укупно је на свим пројектима учествовало 17 наставника, дакле 0.60% наставника и сарадника било је укључено у текуће међународне и домаће пројекте;
- Укупно је било 11 научних пројеката (емпиријска истраживања), краткорочних, једногодишњих, које је одобрио и финансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој у којима је учествовало 11 наставника и сарадника;
- На пројекту *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia* (Усклађивање студијских програма за образовање васпитача у Србији) founded by the European Commission through the TEMPUS program, финансирање од стране EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency), Брисел, 2013–2016, међународни, активно је учествовало 14 наставника;
- На пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја учествовало је 3 наставника (на 2 пројекта);
- Међународних пројеката је било 7, а учествовало је 4 наставника;
- Објављених радова било је: 137: 28= 4,89.

У анализама и извештајима стручних тела Високе школе налази се да се пуна пажња посвећује интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања на различите начине у рад са студентима, који се укључују и у истраживачке и стручне пројекте.

Значајна је напомена да су наставници објавили 15 радова (0,53 по наставнику) у реномираним часописима са SCI индексацијом, што је подржано од стране Високе школе (обезбеђен превод), а помаже се и докторантима у виду набавке литературе, превода, SPSS обуке за статистичке анализе и сл.

Избор у звања наставника и сарадника врши се у складу са критеријумима који се односе на научно истраживачки и наставни рад, а при том се поштују препоруке Националног савета за високо образовање. При утврђивању листе ментора за дипломске и специјалистичке радове води се рачуна о компетенцијама ментора, односно утврђеним критеријумима.

На основу броја и списка SCI-индексираних радова, објављених публикација по наставнику и сараднику, као и броја учесника у пројектима у односу на укупан број наставника и сарадника, примећује се приметан тренд развоја и одрживост научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Школа има 15 доктора наука (60%), међу којима је 7 (25%) са универзитетским звањем. Овом податку, утисак је, није потребан коментар ако се посматра са становишта разумевања актера образовне политике, јер наставни рад на високом образовању, према Европском квалификационом оквиру неодојив је од научног. Наставници су тога свесни, те се зато укључују у истраживачке пројекте које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као спољни сарадници. Неки од наставника Школе су на факултетима били руководиоци пројеката у области основних истраживања (Г. Гојков, на пројекту Филозофског факултета у Новом Саду).
W (Слабости)	Основна слабост види се у систему организовања високог образовања, који својим дуализмом струковне студије држи на нивоу продужене средње школе, не схватајући потребе и могућности дидактичких струја у припреми васпитача, као високо професионалног позива, професије без рецепата..., дакле професије која треба да формира саморефлексивне професионалце, те да се сами наставници баве истраживачким радом, пре свега примењеним истраживањима, те да у иста укључују и студенте и тако их припремају за рефлексивну праксу. Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити. Закон о високом образовању, за сада дозвољава наставницима струковних студија да буду само спољни сарадници у пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, чији су носиоци факултети као НИО.
O (Могућности)	Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за

	Примењени истраживачки рад. Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшао би се квалитет наставника, а тиме и квалитет наставног рада, студијских програма и квалитет знања студената.
Т (Препреке)	Било је покушаја да се Школа региструје као научно истраживачка установа, према стандардима за НИО које је у потпуности испуњавала. Факултети су једна од значајних препрека, јер се осећају угроженима уласком других актера на терен примењених истраживања, за које сматрају да су њихов. Један од препрека, која је у основи претходне је неразјашњен однос између струковних и академских студија, чиме се до сада није наша стручна јавност, а ни образовна политика довољно бавила.

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда б

- Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити.
- Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за примењени истраживачки рад.
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја заједно са привредом и јавним сектором требало би да формирају фонд, како би струковне високошколске институције учествовале на конкурсима за пројекте.
- Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшало би се квалитет наставника, а тиме и квалитет студијских програма и знања студената.
- Има доста наставника са струковних студија, који су способни да руководе примењеним истраживачким пројектима, јер имају великог искуства радећи на пројектима као сарадници факултета, те би у том смислу требало тражити начина да се ово мења.
- Закон о високом образовању, за сада није јасан; у смислу могућности акредитације струковних институција у НИО није изричит, а Министарство је неспремно да ово разјасни, односно да пружи могућност да се искористи научни и стручни потенцијал струковних високошколских институција. Академија струковних студија требала ово да постави као приоритетни задатак.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је својом стратегијом осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар на сва три наставна језика (српски, румунски и ромски). Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се њиховим пажљивим планирањем, селекцијом на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Квалитет наставника и сарадника остварује се кроз следеће облике:

- Вођењем дугорочне и краткорочне кадровске политике и планирањем кадрова;
- Избором на основу јавног поступка и утврђених критеријума;
- Стварањем услова за перманентну едукацију, стручно – научно усавршавање и школовање;
- Провером квалитета наставника и сарадника.

Школа планира потребан број наставника и сарадника у зависности од развоја наставних планова и програма, као и предвиђеног броја студената који се уписују у Школу. У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани извештаји се излажу јавности на сајту Школе, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа прави и усваја План развоја кадрова. План се прави за најмање наредних пет година и он обухвата:

- потребан број наставника и сарадника за оне стручне и наставне области које ће бити актуелне у планираном периоду;
- потребан број нових наставника који ће доћи у стални радни однос с обзиром на природно осипање (одлазак у пензију) наставника;
- потребан број стручних сарадника за реализацију предвиђених планова и програма;
- број наставника које ће Школа ангажовати у допунском раду (до 1/3 радног ангажиовања);

Школа при избору наставника и сарадника, при њиховом реизбору и напредовању води рачуна о следећим принципима:

- услови за избор сарадника и наставника су утврђени, познати унапред и у складу са Законом о високом образовању и Актом о организацији и раду Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу;
- Поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности;
- Позиви за избор (конкурси) су објављени у дневним листовима и широко доступни;
- Утврђују се јасни критеријуми за избор у сва звања при чему се оцењују: научни резултати, стручни резултати, педагошки рад, остале активности кандидата.

У поступку избора наставника и сарадника Школе оцењују се научни, стручни, педагошки резултати и остале активности кандидата на основу јасних критеријума.

Услови и поступак избора наставника и сарадника ближе су дефинисани у Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника. Link: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20izboru%20nastavnika.pdf>

Општа компетентност наставника је на високом нивоу.

Старосни профил наставника је задовољавајући, па се може рећи да Школа води рачуна о подмлађивању наставног кадра.

Установа врши континуирану евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. На Високој школи струковних студија за васпитаче квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Детаљно су наведени и образложени у Правилнику о избору наставника и сарадника. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су предмет периодичне провере и усавршавања. Наиме, Школа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника (детаљније у Правилнику).

Школа поседује програм развоја кадра, и у ту сврху је обезбедила одговарајућа средства за обезбеђивање услова за усавршавање наставника и сарадника (набавка литературе на страном језику, могућност да се презентују налази истраживања на научним скуповима у земљи и иностранству, могућност да се преко Интернета уђе у друге библиотеке и дође до адекватних наслова итд.). Установа има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Ангажовање на обезбеђивању овог стандарда утврђено је законом, што се и убудуће планира. Брига о квалитету наставника и сарадника, односно о педагошком раду Високе школе струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу, поред прописане процедуре и услова за избор, подразумева и даље перманентно стварање услова за њихово напредовање у стручном и научном погледу. Досадашњи напори у овом смислу говоре о смеру којим смо већ ишли и о даљим тенденцијама.

Издвајамо, посебно од осталог, **учешће наставника у пројекту Педагошки плурализам као основа стратегије образовања**, бр. 179036 који финансира Министарство науке у периоду од 2010-2015. године. У њему учествују редовни проф. др Г. Гојков, ванр. проф. др А. Стојановић и доц. др А. Гојков-Рајић. Пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. У пројекту бр. 179010 **Праћење и управљање квалитетом у образовању** учествује као истраживач ред. проф. др Грозданка Гојков - пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. Проф. др Г. Гојков је и рецензент Министарства просвете и науке за рецензију научних пројеката за период 2010-2015. година.

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је као институција у овој школској години подржавала **пет програма стручног усавршавања радника у образовању акредитованих од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања**. То је дугогодишњи тренд који доприноси да наставници укључени у припрему и реализацију ових програма морају континуирано да развијају своје компетенције.

Комисије Завода за унапређивање образовања и васпитања одобриле су следеће програме за школску 2014/2015. годину:

Редни број	Назив програма
289	Менторство као најефикаснија метода у подстицању развоја даровитих
355	Дидактичке инструкције за подстицање стваралачких процеса учења у настави
450	Таксономија у функцији подизања квалитета поучавања и учења
473	Оцењивање у функцији развоја аутономије ученика
810	Физичком активношћу против вршњачког насиља

Од посебног значаја за развој компетенција наставника је чињеница да је већина укључена у реализацију **ТЕМПУС пројекта Хармонизација курикулума за образовање васпитача у Србији** подржаног и финансираног од стране Европске уније (број пројекта је 544141-ТЕМПУС-1-2013-1-РС-ТЕМПУС) www.teach.edu.rs. Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је

носилац овог пројекта у периоду 2014 – 2016. година. У оквиру овог пројекта за подизање квалитета рада наставника значајне су биле обуке у области методичких вештина, предузетничких и тзв. меких вештина (*soft skills*), као и енглеског језика („**едукација едукатора**“). Детаљније информације о реализацији пројекта и учешћу наставника у њему могу се наћи на адреси: www.teach.edu.rs.

Када говоримо о међународним пројектима, треба напоменути да је у току 2014/15. године кроз радионице, предавања и објављивање билтена почела и реализација Жан Моне пројекта у сарадњи са Универзитетом Јоан Славич из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру ERASMUS+ програма Jean Monnet. Током претходне академске године Висока школа је створила услове за још један облик укључивања у Еразмус+ програм. Наиме, потписивањем уговора са Универзитетом у Араду, Висока школа је обезбедила учешће у Еразмус+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита на Факултету за образовне науке и социјалну заштиту Универзитета „Аурел Влајку“ у Араду (Румунија) у првом семестру 2015/2016 године.

О нивоу квалитета рада Високе школе несумњиво сведочи и чињеница да је Висока школа препозната као институција у којој се настава реализује на српском, румунском и ромском језику. За то је обезбеђен квалитетан кадар. Појава образовања васпитача на ромском језику на високошколском нивоу је јединствена и за прилике Европске Уније. У складу са чињеницом да је Висока школа у Вршцу јединствена високошколска установа у региону у којој се настава одвија и на ромском језику, тим Школе био је у току протекле академске године укључен у осмишљавање и разраду још једног предлога међународног пројекта. Ради се о пројекту чији је назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – РОМЕД), на којем је предвиђено да Висока школа буде један од партнера, поред AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia, носиоца пројекта и удружења WebIn из Београда и Пралипе из Пирота. Пројекат је осмишљен у оквиру ИПА програма и на евалуацији је у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services.

Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је ово био један од аспеката који је допринио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексивна саопштани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учешћем у пројектима који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне мањине, у оквиру Школе, или других институција.

Важно је напоменути да је у току 2014/2015. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој кроз Конкурс за суфинансирање учешћа на научним скуповима и боравка у иностранству научно-истраживачких радника и студената који су показали посебне резултате у 2014. и у 2015. години. Када се ради о кадровским потенцијалима Школе треба напоменути да је, на препоруку која је уследила након надзора просветне инспекције Покрајинског секретара за науку и технолошки развој, у току 2014/15. године на Високој школи ангажовано 4 сарадника у настави, а у циљу развоја новог наставног кадра: за ужу научну област уметнички предмети (музичка уметност), за ужу научну област страни језик (енглески) и још два сарадника у настави за ужу научну област педагогија.

Чињеница да су у академској 2014/15. години **професори који раде у Школи објавили 175 наслова** (монографије, уџбеници, студије, стручни радови, рецензије и сл.) и да су **учествовали на**

преко 100 научних скупова у земљи и иностранству са саопштењима, а да је више професора укључено у научне пројекте одобрене од стране Министарства за науку Републике Србије, говори о квалитету научно-истраживачких активности. То говори у којој мери је наставно особље било у комуникацији са релевантним професионалним институцијама и удружењима.

Јединство научног и образовног рада подразумева се у мери у којој наставни рад прати истраживачки, односно у којој истраживања постоје као претпоставка савремености наставног рада. Битна је констатација да су пројекти истраживања, односно њихове теме у функцији мисије установе, тј. усклађени са стратешким циљем установе. Ово се види већ из наслова истраживачких пројеката, као и монографија, уџбеника и других објављених студија, као и тема којима су се професори бавили на научним скуповима. О овоме се води рачуна и на Наставном већу, а пре тога се расправља на катедрама о овим аспектима научноистраживачког рада.

Висока школа струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Они имају обавезу да:

- Учествоју на стручним и научним скуповима;
- Објављују своје радове у научној и стручној периодици;
- Учествоју у научним пројектима;
- Приређују изложбе и изводе концерте;
- Учествоју у међународној сарадњи;
- Пишу уџбенике;
- Објављују монографске публикације;
- Предлажу набавку неопходних уџбеника и књига за реализацију програма и унапређење квалитета наставе;
- Предлажу набавку техничких средстава неопходних за унапређење наставе;
- На основу студентских анкета унапређују програм, наставу и вредновање студентског рада;
- Усмено и писано предлажу субјектима у Школи мере за унапређење квалитета.

Према оценама студената у школској 2014/2015. години, високо су оцењени педагошки рад наставника и сарадника (видети прилоге о анкетирању студената).

У прилог квалитета наставника и сарадника говори и њихово **учествовање у културној и јавној делатности Школе** у претходној години (деталније у Прилогу 7.5.).

б) SWOT анализа

S (Предности)	Процедура и минимални критеријуми за избор наставника и селекцију наставног подмлатка су утврђени, као и вредновање педагошког рада наставника. Обезбеђена је перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника. Вишегодишње искуство у повезивању стручног рада са истраживањем на пројектима (међународним, републичким, покрајинским и др.).
W (Слабости)	Повратна спрега између вредновања квалитета рада наставника од стране студената не функционише у потпуности.
O (Могућности)	Обезбедити веће учешће студената у анкетирању, као и у дискусијама о квалитету појединих наставника. У већој мери вредновати истраживачке способности наставника и сарадника.
T (Препреке)	Недовршеност механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета.

Из наведених прегледа и табела може се закључити да је квалификациона структура наставног кадра знатно поправљена у односу на тренутак кад је обављена претходна акредитација Школе – видно се повећавао број стално запослених доктора наука.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7

Неопходно је у Школи развијати критеријуме за избор у звање по појединим ужим областима са циљем да се премаше прописани минимални критеријуми. Избором наставника и сарадника са већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Школе и остварује њена Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

С обзиром на захтеве специјалистичких студија неопходно је додатно ангажовање наставника и сарадника. У наредном периоду потребно је поправити услове и процедуре избора наставника и сарадника, посебно треба увести још један ниво контроле, односно усаглашавања предлога за избор.

Укупно гледајући, Школа задовољава потребне критеријуме у оквиру Стандарда 7. Активности које би могле да унапреде квалитет овог стандарда односе се на перманентну едукацију наставног кадра и њихово даље усавршавање, учешће у међународним и домаћим скуповима, интензивније укључивање у научно-истраживачке пројекте млађих наставника, као и објављивање научно-истраживачког рада наставника у часописима који су на SCI листама.

Стандард 8: Квалитет студената

Услови уписа студената на Високу школу струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу (у даљем тексту Висока школа) дефинисани су Статутом Високе школе (чл. 49, 50, 51, 52, 53), Правилником о упису студената и Правилником о полагању пријемног испита. Услови уписа студената и полагања пријемног испита за школску 2014/15. годину били су јасно дефинисани и јавно објављени на сајту Школе. Висока школа је благовремено објавила конкурс за упис на студије у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете Републике Србије. Конкурс за упис студената у прву годину основних студија (смер Струковни васпитач и Васпитач деце јасленог узраста) и специјалистичких студија (Специјалиста за припремни предшколски програм) спровела је конкурсна комисија. Конкурс (за први и други уписни рок) је јавно постављен на сајту школе. <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2014/05/TEKST-KONKURSA-OSNOVNE.pdf>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2014/05/KONKURS-SPECIJALISTICKE.pdf>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2014/08/TEKST-KONKURSA-sept.pdf>

Висока школа је потенцијалним и уписаним студентима и прошле школске године обезбедила потребне информације у вези са уписом и студијама (информатор о упису). Комисија за квалитет је предложила да се убудуће информатор о упису објављује на сајту школе уз конкурс о упису. У прву годину студија првог степена школске 2014/15. год. уписивали су се кандидати који су имали завршено средње образовање у четворогодишњем трајању. Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину основних студија (на српском, румунском и ромском језику) најпре су приступили провери склоности и способности (говорних, музичких и физичких). Након тога, кандидати који су задовољили на претходној провери способности полагали су пријемни испит из матерњег језика и књижевности и опште информисаности. Будући да се ради о васпитачкој струци, сви кандидати су полагали тест из бон-тона. Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђен је на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Редослед кандидата за упис на специјалистичке студије формиран је на основу просечне оцене студената. Након пријемних испита и објављивања коначне ранг листе на школском сајту, није поднета ни једна примедба или жалба од стране кандидата.

На прву годину студија на смеру *Струковни васпитач* уписано је 119 студената (107 студената који студирају на српском језику, 2 студента који студирају на румунском, и 10 студената који студирају на ромском језику). На прву годину студија на смеру *Васпитач деце јасленог узраста* уписано је 16 студената. На специјалистичке студије, смер – *Васпитач специјалиста за рад са децом припремног предшколског програма*, након добијања дозволе за проширење листе, уписано је 50 студената.

Значајно је истаћи да је сваки студент новоуписане генерације 2014/2015. уз индекс приликом уписа добио и Информатор за студенте за актуелну школску годину (информатор је објављен и на школском сајту): <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/INFORMATOR-2014-2015.pdf> Информатор је осмишљен тако да на српском, румунском и ромском језику студентима пружа значајне информације о Високој школи (запослене, контакт телефоне, мејлове), календар рада у наредној школској години, изводе из Статута и правила школе, структуру студијских програма (наставни план), испитне рокове за целу школску годину, информације о пријављивању испита, обавештења о организацији педагошке праксе, краћа упутства о изради семинарског и дипломског рада, комисијама за дипломске радове, предложене теме за дипломске радове, детаљну програмску структуру свих наставних предмета (силабуси) у којима су истакнути: назив предмета, број ЕСПБ, име и презиме предметног наставника, број часова, исходи предмета, циљ предмета, садржај теоретске и практичне наставе, наставне методе, препоручена литература, начин стицања поена кроз предиспитне обавезе (разноврсне методе оцењивања) и начин формирања коначне оцене. У разговору са студентима, показало се да је Информатор веома користан, посебно на почетку студирања, тако да ће Висока школа и убудуће наставити са овом праксом. Поред информатора, студенти су редовно обавештавани путем огласне табле која се налази на видљивом месту у холу школе. Табла за оглашавање постоји и испред просторија Студентског парламента. Просторија Студентског парламента је обезбеђена за студенте, као и одговарајућа техничка подршка у њој (компјутер, штампач, Интернет веза, магнетна табла и др.). У току 2014/15. године, студенти су редовно користили просторије Студентског парламента.

У оквиру студија у школској 2014/15. години Статутом Високе школе и Статутом Студентског парламента свим студентима је била загарантована једнакост и равноправност по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и имовинско стање). Комисија за квалитет посебно истиче и посебно је поносна на то, да се у нашој школи настава одвијала на три језика (српском, румунском и ромском), уз међусобно уважавање студената и свих запослених на Високој

школи.

Опредељење наставног кадра и у протеклој школској 2014/2015. години било је да оцењивање студената мора бити у складу са очекиваним, али и жељеним исходима учења. Добро дефинисани исходи учења (сви наставници и сарадници трудили су се да јасно, логично и проверљиво дефинишу исходе у оквиру појединачних предмета-курсева), будући да представљају изјаву о томе шта студент мора да покаже, мање или више експлицитно дефинишу методе оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма*, студенти додељују оцену 3,96 за ставку: Исходи (циљеви) сваког предмета су познати, а за ставку Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ) оцену 4,16. Будући да су компетенције које чине исходе учења у оквиру постојећих студијских програма на Високој школи разноврсне, коришћене су и разноврсне методе оцењивања. Желели смо да избегнемо ситуацију примене само једног метода оцењивања (само теста, усменог испита и сл.). Примера ради, чланови Катедре за методике су са посебном пажњом разматрали могућност увођења разноврсних метода оцењивања (анализом програма појединачних методичких предмета, може се уочити разноврсност метода оцењивања). Да би то документовали, у прилогу су дати програми (силабуси) свих појединачних предмета (курсева). Они су и јавно публиковани на школском сајту под насловом Књига предмета за студента на смеру Струковни васпитач и на смеру Васпитач деце јасленог узраста:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/novisajt2012/Informator/Knjiga%20predmeta%20Strukovni%20vaspitac.pdf>
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Informator/KnjigaP20112012jasl.pdf>

На основу анализа студентских анкета у протеклој 2014/2015. год. може се уочити да су студенти упознати и задовољни примењиваним методама оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања*, студенти додељују високе оцене за ставке: Усклађеност испитног градива са наставним планом и програмом предмета који се полаже (4,18), Упознатост студената са предиспитним обавезама (4,46), Упознатост студената са карактером и садржајем испита (4,36), Информисаност студената о областима и методама оцењивања које обухвата испит (4,34), Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета (4,53) и највећу оцену додељују ставци Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту (4,84). Такође, врло је битно нагласити да могућност примене разноврсних метода оцењивања зависи и од природе самих предмета (то се нарочито може приметити код методичких предмета код којих су, по правилу, најразноврсније методе оцењивања, а који су у наставном плану најзаступљенији у другој и трећој години студија). Ова тенденција се уочава и у дистрибуцији оцена између студената прве, друге и треће године (студенти треће године додељују статистички значајније веће оцене). На сајту Високе школе су објављени силабуси свих наставних предмета који садрже информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави. Висока школа је у протеклој академској години примењивала механизме за процену и контролу процедура оцењивања. Једна од процедура је била и анализа индекса студената (након полагања одређених испита, након дипломирања) и провера колико су поштоване процедуре континуираног оцењивања и начин њиховог вредновања, структура укупног броја поена, начин формирања оцене и сл. Субјекти који су учествовали у овој процедури били су чланови Комисије за обезбеђење квалитета (и студенти чланови Комисије). У највећем броју случаја нису уочене неправилности и системске грешке. На мањи број уочених неправилности реаговало се тако што су чланови Комисије за квалитет предочили предметним наставницима и сарадницима како грешку треба исправити (у оквиру састанака Катедара и на седницама Наставног већа).

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела и редовно спроводила и анализирала анкете студената о квалитету рада наставника и о објективности оцењивања. Такође, о објективности оцењивања се разговарало и на састанцима Катедри, Наставног већа, приликом анализирања и евалуирања педагошке праксе студената и сл. Није уочено непоштовање процедура квалитетног оцењивања, тако да није било потребно примењивати корективне мере. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања* студенти су давали релативно високе оцене (преко 4,00) за 13 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности оцењивања се крећу у распону 3,14-3,70. Иако оцене не повлаче за собом примену корективних мера, комисија за квалитет ће уложити напоре да сви субјекти (студентски парламент, наставници, студентска служба и др.) допринесу да се оцене (мишљење студената) повећају из следећих елемената: Право на израду концепта на усменом испиту (3,16), Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (3,26), Оптималност времена за полагање испита (3,40), Благовременост у објављивању резултата испита (3,47). Убудуће, улога Студентског парламента и наставника огледала би се у томе да студенте, између осталог, више треба да упознати са Законом о високом образовању (могућностима организовања апсолвентских рокова, неопходном броју поена за пролазност на испиту,

правима и обавезама које студенти имају приликом полагања испита и сл.). Сходно томе, у наредном периоду, у договору са представницима Студентског парламента, Комисија за квалитет планира организацију радионица обуке студената у вези са унапређењем квалитета студијског програма (предложена мера активности).

Комисија за квалитет је утврдила да су у протеклој школској 2014/2015. години, у оквиру свих наставних предмета, наставници били опредељени ка „континуираном“ оцењивању. У оквиру сваког појединачног предмета (курса) предвиђено је било да студент може да добије 30% – 70% своје оцене током самог курса. Водило се рачуна о томе да ни у једном курсу нема екстремне ситуације да је само завршни испит једини начин оцењивања, али и о томе да не дође до друге екстремне ситуације у којој је рад предавача и студената оптерећен пречестим и неадекватним оцењивањем. Из свих предмета вођена је документација о редовности долажења. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, ставци 12 - *Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави*, од стране наставника, студенти додељују високу оцену 4,12 која сведочи о томе да су студенти задовољни и да се документација о присутности студената редовно и транспарентно води. У току школске 2014/15. године подстицао се перманентни рад студената у току студија, као и стално праћење њиховог напретка, што је, донекле, водило растерећењу студената, односно, смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективност оцењивања* студенти ставци Континуитет у проверавању знања студената додељују врло добру оцену - 4,16.

У протеклој школској години, посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је поштован пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Анализом студентске евалуације радног оптерећења студената на смеру Струковни васпитач, Комисија за квалитет је установила да је највећи број сати потребан за припрему испита одређених предмета у складу са стандардима, односно, да је оптерећење студената оптимално и одговара броју ЕСП бодова које предмети носе. На основу анализе анкете *Процена оптерећења студената*, запажа се да је за велики број предмета (на основу мишљења студената) оптерећење скромно и да би се студенти могли усмеравати ка подизању броја сати (рада) за припрему предиспитних и испитних обавеза. Најмањи број сати потребан за припрему предиспитних и испитних обавеза уочен је код предмета Рана идентификација даровитости, Хор, Филозофија естетског васпитања, Методика развоја говора 2, Методика развоја говора 2 (на румунском језику), Методика физичког васпитања 2, Методика развоја почетних математичких појмова 2 (до 10 сати). Највећи број сати потребан за припрему предиспитних и испитних обавеза уочен је код предмета Методика развоја почетних математичких појмова 1 (преко 40 сати). Комисија за квалитет је све наставнике упознала са резултатима анкете и предложила примену одговарајућих поступака који ће, у зависности од процењених радних сати од стране студената, усмеравати студенте на додатни рад, или у мањем броју случајева, преиспитати захтеве постављене пред студенте у вези са припремом предиспитних обавеза и завршног испита.

Број изборних предмета је усаглашен са важећим стандардима и износио је 30% од укупног броја предмета. Студенти додељују релативно просечну оцену 3,58 када је у питању ставка студентске евалуације програма- *Студентима је понуђено више изборних предмета* студентске евалуације програма. Ово је сигнал да би се изборност предмета могла благо повећати уз уважавање интересовања студената. У разговору са студентима, чланови Комисије за квалитет долазе до сазнања да студенти мисле да је број и природа изборних предмета задовољавајући, али да постоји мањи проблем када велики број студената (скоро цела година) жели да изабере исти изборни предмет (разлози су двојаки: некада је у питању актуелност изборног предмета, а некада, студенти иду „линијом мањег отпора“ и желе да изаберу оно што процењују да је лакше положити у односу на остале изборне предмете).

За студенте Високе школе, веома значајан сегмент студијских програма је Педагошка пракса. У протеклој школској 2014/15. години, педагошка пракса је реализована у складу са наставним планом и календаром рада, за студенте свих година. Након завршетка педагошких пракси, Комисија за квалитет, Наставно веће и Студентски парламент анализирали су успешност праксе у складу са Акционим планом. Сарадња Високе школе и предшколских установа у којима се пракса реализује је оцењена као врло добра. Залагање, понашање и компетенције студената од стране управа ПУ и ментора-васпитача оцењено је веома добро. Обавезе студената, редовност и понашање у оквиру педагошких пракси је оцењено као врло добро. Обавезе професора у вези са планирањем пракси, обиласком студената, прегледом дневника праксе и др. такође је оцењено као врло добро, Анализом студентске евалуације о условима и квалитету програма, установљено је да су оцене организације праксе задовољавајуће. Највећу оцену студенти

додељују ставци Благвременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе 4,14. Међутим, у односу на оцене из претходних евалуационих периода, забележава се благи пад оцена за ставке: Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма (3,71) и, Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе (3,61). Анализирајући претходне резултате, Комисија за квалитет је веома задовољна чињеницом да је значај педагошке праксе препознат у оквиру ТЕМПУС пројекта, тако да је број часова праксе, а самим тим и оптерећење студената у 2015. години значајно подигнуто за новоописану генерацију студената. Студенти који су присуствовали радионицама и другим активностима у оквиру ТЕМПУС пројекта (Уводна конференција: *Усаглашавање студијских програма за образовање васпитача у Србији: Стање и перспективе*; OPEN SPACES радионица у Вршцу; радионице у оквиру студијске посете Универзитету у Манчестеру, у Новом саду, Сремској Митровици, Крушевцу) на којима се разговарало о квалитету педагошке праксе и могућностима њеног унапређења на Високим струковним школама за васпитаче. Један од закључака – препоручених мера је да оптерећење студената у оквиру педагошке праксе треба значајно повећати.

Висока школа својим статутом и другим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђивања услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита. У протеклој школској години одржано је 5 испитних рокова. То су били октобарски (2014.год.), јануарско-фебруарски (2015.год.), мајски (2015.год.), јунски (2015.год.), септембарски (2015. год.) и октобарски (2015) испитни рок. Важно је да се нагласи да су на састанцима Студентског парламента студенти одлучили које ће испитне рокове имати, тако да су испитни рокови заказани за оне месеце које су студенти сами одабрали. То се посебно односило на мајски рок који су студенти изабрали да им више одговара него априлски, будући да је у априлу одржавана педагошка пракса студената. Термини испита за све предмете су унапред дати, на почетку школске године, били су објављени на школском сајту и у Информатору. Сви наставници су се трудили да без озбиљних разлога не ремете унапред заказане термине испита. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања на узорку од 161 студената свих година, оцене коју студенти додељују када је у питању Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе и Обезбеђеност услова полагања испита су врло високе – 4,77; 4,46. Студенти су задовољни и када су у питању ставке: Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење (4,05), Благвременост у објављивању распореда полагања испита (3,95) и Благвременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита (3,70). Упркос добрим оценама, Комисија за квалитет сматра да се услови и објективност, како наставника, али и студената може унапређивати. Нешто ниже оцене су добијене за Благвременост у објављивању резултата испита (3,47), Оптималност времена за полагање испита (3,40) и Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (3,26). Промене које су примењене да би подаци о распореду полагања испита и пријаве испита постали видљивији показале су позитивне ефекте, те су резултати за Благвременост у објављивању распореда полагања испита и Благвременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита виши него претходне школске године.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела, и сходно томе, у протеклој школској години редовно анализирала успешност и пролазност студената на испитима. Добијени резултати су анализирани и на седницама свих Катедара, Наставног већа, Савета школе и на Студентском парламенту. Такође, резултати су објављени на сајту наше Школе (Извештај о раду Високе школе за 2014/2015, поглавље 16, стра. 105-122): Успех студената и подаци о положеним испитима у школској 2014/2015. години).

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Izvestaj-o-radu-2014-15.pdf>

Просечна оцена у школској 2014/15. години на студијском програму *Струковни васпитач* износила је 7,21 (октобарски, децембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, мајски и јунски испитни рок). Најслабији успех (6,23) студенти су остварили у мајском испитном року, док су најбоље просечне оцене (7,63 и 7,96) постигнуте у јануарско-фебруарском и јунском испитном року. Ово посебно истичемо, будући да су јануарско-фебруарски и јунски рок, у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Комисија за квалитет је проценила да се на основу овако добијене средње оцене не морају предузимати корективне мере, посебно, уколико се осврнемо на средње оцене у најмасовнијим испитним роковима, које су веће у односу на средње оцене постигнуте у претходним годинама. Просечна пролазност студената у школској 2014/15. години износила је 79,5%. Најнижа пролазност студената је уочена у мајском испитном року (56%), док је највећа пролазност студената остварена у јунском року (90%). Чланови Комисије за квалитет и све Катедре су анализирале пролазност студената према појединачним предметима. Уочено је да нема наставних предмета који *збрињавају* по овом питању,

нарочито, код предмета где је на испит изашао велики број студената. Такође, комисија за квалитет је уочила тренд да велики број студената пријављује испите, али на њих уопште не излази (то нарочито важи за студенте који студирају на терет буџета и за које је пријављивање испита бесплатно). Зато је због реалног израчунавања пролазности на испитима, врло важно да се од стране предметних наставника у записник евидентира број студената који су полагали, али, нису положили испит. Такође, студенте треба што више подстицати на излазак на испит уколико га пријаве, као и на могућност полагања колоквијума и мотивацију за благовремени излазак на испите непосредно након завршетка предавања у датом семестру. Анализом записника са испита, установљено је да сви професори у протеклој школској години адекватно водили (попуњавали) записнике са испита и да нису уочени значајнији пропусти. Уочени пропусти у евиденцији записника су отклоњени (најчешће, неуписивање словима оцене поред бројчане оцене, уписивање поена у погрешним рубрикама записника, изостављање потписа наставника на записнику).

Просечна оцена у школској 2014/15. години на смеру *Струковни васпитач деце јасленог узраста* износила је 7,71 (октобарски, децембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, јунски). Најслабији успех (7.16) студенти су остварили у децембарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (8,20) постигнута у јануарско-фебруарском и јунском испитном року. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Просечна пролазност студената у школској 2014/15. години износила је 86,7%. Најнижа пролазност студената је уочена у октобарском испитном року (79%), док је највећа пролазност студената остварена у јануарско-фебруарском року (93%). Пример анализе средњих оцена студената по појединачним предметима (методике 1 и 2) и годинама на састанку Катедре за методике одржаног по завршетку јунског испитног рока:

Предмет	Јануарско-фебр. рок	Априлски рок	Мајски рок	Јунски рок	Просек
Метод. музичког васп. 1,2	8,83 7,34	6,57 7,69	7,00 6,83	7,02 7,42	7,37
Метод. музичког васп. 1,2 на ромском н.ј.	9,11 -	- -	- -	- 8,20	9,11 8,20
Метод. упознавања околине 1, 2	7,14 7,28	6,60 7,17	6,45 6,75	7,00 7,45	7,08
Мет. физичког в. 1,2	7,75 7,83	6,62 8,50	- 7,27	6,99 7,88	7,67
Метод. поч. мат. појмова 1,2	8,07	7,66	- -	7,50 8,88	8,02
Методика развоја говора на српском ј. 1,2	7,96 7,20	7,00 6,85	- 8,00	- 8,24	7,54
Мет. развоја говора на румунском ј. 1,2	- -	8,00 -	8,50 -	9,00 8,70	8,50 8,70
Методика развоја говора на ромском 1,2	- -	9,25 -	- -	- 7,90	9,25 7,90

Чланови Катедре сматрају да нема екстремних просечних оцена на испитима. Анализа је показала да у најмасовнијим испитним роковима студенти остварују врло добре просечне оцене. Ниске или екстремно високе оцене углавном су остварене када је на испит изашао заиста мали број студената. Ова појава се углавном дешава у априлском, мајском, октобарском року, приликом апсолвентских рокова и код предмета који похађају студенти на румунском или ромском наставном језику. Али, уочено је да нема континуирано екстремно ниских или високих оцена, тако да Комисија за квалитет процењује да тако остварене средње оцене зависе највише од индивидуалне припремљености студената за испит. Прецизне бројке, пролазност и средње оцене могу се видети на сајту школе у оквиру Извештаја о раду школе, поглавље 16 – успех студената, стр. 105. <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Izvestaj-o-rad-u-2014-15.pdf>

Просечна оцена у школској 2014/15. години за студијски смер - Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм износила је 8,22. Најслабији успех (7,00) студенти су остварили у децембарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (9,00) постигнута у октобарском испитном року. Просечна пролазност студената специјализаната на овом смеру у школској 2014/15. години износила је 99,46%. Анализирајући релативно високе просечне оцене на специјалистичком смеру, чланови Комисије за

квалитет сматрају да су оне одраз високе мотивације, посвећености и залагања најбољих студената који уписују специјалистичке студије. Али, мање су у односу на претходне године (8,85 у 2013/14). Један од разлога може бити већи (дупли) број студената у односу на школску 2013/14. годину. На специјалистичким студијама у школској 2014/15. 18% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних) што је исти проценат као и школске 2013/14. године. Један од могућих разлога оваквог односа дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама може се пронаћи у резултатима добијеним у анкети дипломираних студената о процени развијености појединих компетенција. Наведени резултати показују да су дипломирани студенти мишљења да су њихове компетенције за писање стручних радова недовољно развијене (ранг 5,22). У складу са тим, у наредном периоду треба усмерити напоре на даље унапређивање ове групе компетенција, што може допринети већем броју дипломираних студената. Такође, предлаже се и преиспитивање препорученог броја страна за израду специјалистичког рада. Међутим, подаци приказани у оквиру стандарда 4 (прилог 4.3.) показују да се просечно трајање специјалистичких студија у претходне три школске године смањује, и да је у 2014/15. години просечно трајање студија на специјалистичким студијама 1 година и 2 месеца, што је исто просечно трајање у односу на претходну школску годину, а краће за два месеца у односу на школску 2012/13. годину. У том контексту, комисија за квалитет је уочила постојање „вакуума“ од 2 месеца када је у питању завршетак специјалистичких студија (израда и одбрана специјалистичког рада). Временски период од 2 месеца није дугачак и не треба да забрињава, али, ипак би требало уложити напор да се он у будућем периоду смањи (могуће раније одређење за тему специјалистичког рада, већ помињано преиспитивање препорученог броја страна за израду Специјалистичког рада (корективна мера), благовремено подстицање и мотивисање студената специјализаната од стране ментора и сл.).

Висока школа је и у протеклој академској години студентима омогућила одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Учињен је знатан напор да се Студентски парламент „Јувентас“ региструје као правно лице (осварена мера из претходног периода). Студентски парламент је у току прошле године, у односу на претходне, био знатно ангажованији, али и даље постоји проблем недовољног укључивања већег броја студената свих година. Студенти су учествовали у великом броју активности, пројеката, секција, хуманитарним акцијама, манифестација, трибина, у дистрибуирању и евалуацији студентских анкета и сл. Анализом студентске евалуације услова и организације студијских програма, примећено је, на основу добијених оцена, да има још простора за унапређење претходно наведених активности и деловања студената. Нарочито, када је у питању укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом (студенти овој ставци додељују оцену 3,63 која је идентична оцени из 2013/14. године) и Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти (студенти овој ставци додељују оцену 3,68). Зато Комисија за квалитет сматра да се у будућности, овај сегмент рада мора више неговати и подстицати (предлаже се као мера).

Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти, чланови Студентског парламента, у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Бојина.

У току 2014/15. године, формирањем АЛУМНИ удружења, остварена је мера из претходног периода. Оснивање АЛУМНИ удружења изузетно је значајно за одржавање везе између дипломираних студената и Високе школе, за квалитетнији професионални развој дипломираних студената, успостављање веза између послодавца који запошљавају васпитаче који су дипломирали на Високој школи у Вршцу и сл. У наредном периоду, планира се помоћ члановима АЛУМНИ удружења по питању даљих активности, нарочито, израдом пројеката (предложена мера активности). Свакако, улога самих студената и дипломираних васпитача у даљем раду Студентског парламента и АЛУМНИ удружења је пресудна, уз подстицај од стране професора и чланова Комисије за квалитет задужених за координацију и сарадњу са Студентским парламентом (МА Снежана Пртљага) и АЛУМНИ удружењем (др Наташа Стурза Милић). У наредном периоду, планира се организација тренинга (радионица) студената за израду пројеката; Тренинг студената за примену софтверских програма Moodle, Trello, SPSS (предложене мере активности).

Суочена са потребом да укључи студенте у ваннаставне активности и истраживачке пројекте, подстакне креативност и иновативност студената, Висока школа је у протеклој школској години покренула више пројекта и активности, које заједно реализују њени наставници и студенти. Издвајамо најзначајније:

- Пројекат под називом *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia* укључио је велики број студената. Висока школа је носилац пројекта, који је изграђен у сарадњи са другим члановима конзилијума из Србије и Европске Уније, са којима је конкурисала у оквиру последњег позива ТЕМПУС програма и чије је финансирање одобрено. Студенти су активно учествовали у свим сегментима пројекта, представници студентског парламента су били присутни на значајним састанцима, а одређени број студената је учествовао у посетама партнерским институцијама у Енглеској, Словенији и Мађарској.
- У периоду од новембра 2014. године до јуна 2015. године Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу реализовала је пројекат *Активирај себе и друге – живи здраво уз физичку активност*. Остварен је постављен циљ пројекта: сензибилизација студената (будућих васпитача) за здраве животне стилове, подизање нивоа знања и свести о значају физичке активности (ФА) за здравље и квалитет живота деце и одраслих, као и подизање нивоа упражњавања ФА кроз различите садржаје. У оквиру пројекта, набављена је спортска опрема (сто за стони тенис, лопте за колективне спортове, реквизити и др.).
- Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* приступила је великом европском програму Erasmus+. Програм подразумева велики број могућности, сарадњу са високим школама и универзитетима у страним државама, могућност размене студената, наставног и административног особља између високошколских институција из партнерских држава. Висока школа потписала је меморандум о разумевању са Универзитетом „Аурел Влајку“ из Арада. Од октобра 2015. године студенти Високе школе добиће могућност да уз подршку програма Erasmus + један семестар бораве, слушају наставу и полагају испите на Универзитету „Аурел Влајку“, Факултету за образовне науке и социјалну заштиту у Араду. Студенти ће на овај начин добити могућност да се упознају са другом културом, стекну нова познанства, похађају наставу стручњака који могу понудити другачију перспективу, а то су само неке од бенефиција оваквог програма и студентске мобилности. У другом семестру школске 2015/2016 године студенти са Универзитета у Араду ће такође похађати наставу на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу у трајању од једног семестра.
- У циљу сензибилизације студената, родитеља и васпитача 30.04.2015. године на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ одржан је Стручни скуп у оквиру пројекта „Истраживање значаја физичке активности у функцији спречавања насиља деце – узроци настанка и мере превенције“ на којем су учешће узели и студенти специјализанти и студенти треће године. <http://www.uskolavrsac.in.rs/strucni-skup-2/>
- Студенти Високе школе учествовали су у семинару одржаном у два дела у оквиру пројекта ОСТРВА/ISLANDS, које спроводи удружење BAZZART, Београд, у сарадњи са Високим школом струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу. Програм је развијен кроз пројекат ИДЕАЛ: *Драмска едукација за интеркултурално учење*. <http://www.uskolavrsac.in.rs/projekat-ostrva-5/>

У претходном периоду, једна од упућених мера екстерне комисије односила се на препоруку повећања креативности студената Високе школе. Зато је поред гореописаних пројеката које прожимају идеје о самосталном раду студената, о учењу кроз истраживање, као и о стицању компетенција будућих васпитача као рефлексивних практичара, који ће бити у стању да стечена теоријска знања претворе у праксу, као и да о својој пракси промишљају, Висока школа у претходном периоду посветила значајну пажњу и покренула више иницијатива које промовишу креативни рад студената. На Високој школи се негује *Језички клуб*, који је основан у сарадњи са Катедром за матерњи језик. Резултати активности клуба огледају се у следећим догађањима: представа за децу *Санке за Деда Мраза* коју су студенти извели на Високој школи, као и у бројним вршачким дечијим вртићима; промоција више књига и одржана бројна предавања гостујућих професора. Сва наведена догађања редовно прати и о њима извештава сајт Високе школе.

- Сустрет удружења на којем је *organizovana inkluzivna radionica u kojoj su učestvovali studenti Visoke škole, članovi Jezičkog kluba*. <http://www.uskolavrsac.in.rs/susret-udruzenja-2015/>
- Учешће студената у инклузивној радионици на тему „Аутизам – стоп дискриминацији“ <http://www.uskolavrsac.in.rs/obelezen-svetski-dan-osoba-sa-autizmom-2/>
- Концерт "Muzika kao inspiracija". <http://www.uskolavrsac.in.rs/prijatno-muzicko-vece-uz-horsku-muziku/>
- Промоција књиге <http://www.uskolavrsac.in.rs/odrzana-promocija-knjige/>

- Изложба Филипа Даћевца и Данијеле Шолаић, студената Високе школе <http://www.uskolavrsac.in.rs/poziv-na-izlozbu/>
- Музичко-литерарни догађај „Музичко-поетска вињета“ <http://www.uskolavrsac.in.rs/video-zapis-iz-tacke-susretanja/>
- Гостовање школског хора у Србобрану <http://www.uskolavrsac.in.rs/gostovanje-hora-u-srbobranu/>
- Новогодишња представа за децу под називом „Санке Деда Мраза“, која је више пута одржана у објектима вршачке ПУ „Чаролија“ <http://www.uskolavrsac.in.rs/novogodisnja-predstava-za-decu/>

Моторичка креативност студената се подстицала и развијала у оквиру спортске секције која је покренута у току школске 2011/12. године, и у континуитету се одвијала и у прошлој, 2014/2015. школској години. Заинтересовани студенти су се једном недељно, у трајању од 2 сата интензивно бавили физичком активношћу (одбојка, стони тенис, кошарка, рад у теретани). За потребе спортске секције додатно су набављена неопходна средства (лопте за различите спортове, рекети, мрежице и др.), а са оваквом праксом наставиће се и у наредном периоду. Остварене су везе и предвиђа се сарадња са Унијом студената из Вршца. Значајно је нагласити и то да је Висока школа негује још једну иницијативу која треба да мотивише студенте за додатни рад и ангажовање, иницијативу којом се подстиче креативност и иновативност студената. Ради се о избору најбољих дипломских радова, што упућује студенте у академску писменост и покреће истраживачке приступе у изради радова од стране студената. Академска 2014/15. је друга година реализације овакве активности која се на Високој школи одвија у блиској и интензивној сарадњи са Студентским парламентом.

Предложене мере и активности у оквиру Стандарда 8:

- Објављивање информатора о упису на школском сајту, истовремено уз расписани конкурс о упису
- Повећање оптерећења студената у оквиру педагошке праксе
- Израда Водича за студентску праксу
- Организација радионица у циљу веће мотивисаности и укључености значајнијег броја студената у процесе обезбеђења квалитета
- Скраћивање временског периода од момента завршетка последњег испита до одбране дипломског и специјалистичког рада
- Увођење програма електронске пријаве испита и електронске обраде резултата студентских анкета
- Мотивација и укључење што већег броја студената у ERASMUS+ пројекат
- Повезивање студената Високе школе са Унијом студената Вршац
- Подстицај Студентског парламента и студената по питању укључивања у самосталну израду пројеката и аплицирања код различитих Фондова
- Интензивније укључивање Студентског парламента и већег броја студената у изради и реализацији пројеката Високе школе
- Интезивирање даљих активности у вези са формираним АЛУМНИ удружењем (израда пројеката, ширење чланства...)
- Интезивирање рада спортске секције (два пута недељно, израда пројеката и аплицирање на конкурсима са циљем бољег опремања и покретања нових садржаја секције)
- Подршка студентима у вези са учешћем на будућим Струковијадама (менторство при изради истраживачких радова, усмеравање рада спортске секције, финансијска помоћ и сл.)
- Повезивање студената Високе школе са Унијом студената Вршац
- Организација обука - тренинга студената за израду пројеката
- Организација обука - тренинга студената за примену софтверских програма (Moodle, Trello, SPSS)
- Развијање компетенција студената у области страних језика (енглеског, немачког)
- Боља укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом

SWOT анализа

S (Предности)	<p>Могућност тројезичног студирања на Високој школи (на српском, румунском и ромском наставном језику) Тројезични информатор за студенте (сви садржаји информатора доступни су на српском, румунском и ромском језику) Полагање бон-тона у оквиру пријемног испита Укљученост већег броја студената у различитим активностима у оквиру ТЕМПУС пројекта Регистровање Студентског парламента као правног лица Оснивање АЛУМНИ удружења Задовољство предшколских установа квалитетом, залагањем и укупним односом студената Високе школе у оквиру педагошке праксе</p>
W (Слабости)	<p>Постојање „вакуума“ од момента завршетка последњег испита до дипломирања на специјалистичким студијама Недовољна мотивисаност и укљученост већег броја студената у процесе обезбеђења квалитета Мала оптерећеност студената педагошком праксом</p>
O (Могућности)	<p>Објављивање информатора о упису на школском сајту, истовремено уз расписани конкурс о упису Пронаћи начине за већу мотивисаност и укљученост значајнијег броја студената у процесе обезбеђења квалитета Повећање оптерећења студената у оквиру педагошке праксе Мобилност студената у оквиру ERASMUS+ пројекта Обука - тренинг студената за израду пројеката Обука - тренинг студената за примену софтверских програма (Trello, SPSS, Moodle) Могућност Студентског парламента и АЛУМНИ удружења за аплицирањем код различитих националних и међународних фондова (израда пројеката) Израда водича за педагошку праксу Скраћивање временског периода од момента завршетка последњег испита до одбране специјалистичког рада Увођење програма (софтвера) електронске пријаве испита и електронске обраде резултата студентских анкета</p>
T (Препреке)	<p>Немогућност обављања педагошке праксе током летњег распуста (јули, август) Немогућност обављања педагошке праксе у свим објектима ПУ Недостатак материјалних средстава за одлазак већег броја студената (спортских екипа) на Струковијаду Недовољно обучени студенти за израду самосталних пројеката Недовољно познавање страних језика као препрека укључења студената у ERASMUS+ пројекат</p>

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса обезбеђен је применом Правилника о уџбеницима и одржавањем квантитета и квалитета литературе, библиотечких и информатичких ресурса. У циљу обезбеђивања квалитета наставних публикација, Катедре су (пре почетка школске 2014/15. године – документовано у записницима са седница Катедара) вршиле контролу на основу стандарда квалитета који је дефинисан Правилником о наставним публикацијама, и доставиле Извештаје на разматрање и усвајање Наставном већу. На основу предлога Катедара и чл. 4 Правилника о наставним публикацијама, Наставно веће је донело 13. 9. 2014. одлуку о листи одобрених уџбеника и публикација које ће се уврстити у наставни процес у школској 2014/15. години – на свим студијским програмима (струковне и специјалистичке студије).

Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, практикумима, допунском литературом и другим училима, који су унапред познати и објављени (могу се видети у сваком појединачном силабусу – доступно путем Информатора, који је објављен на сајту установе:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/INFORMATOR-2014-2015.pdf>

Висока школа има обезбеђен одговарајући простор (92м²) за смештај библиотечког фонда који премашује цифру од 30000. Основни библиотечки фонд – 27.131 библиотечких јединица, од тога 6.897 на румунском језику и 239 на ромском језику.

Поред основног библиотечког фонда, постоје и два изузетно вредна легата: Легат “Милана Пражића” броји 1.052 књиге, област - књижевност и легат “Михаила Палова” садржи 3.500 књига, област – педагогија.

Читаоница је светла и пространа (100м²) и доступна 8 часова дневно (радним данима од 8.30 до 15.30, суботом од 9,00 до 12,00); обезбеђен је неограничен приступ Интернету и осталој информатичкој опреми. Такође, део библиотеке је „отвореног типа“ који омогућава студентима непосредан контакт са библиотечком грађом (приручна литература: збирке, речници, енциклопедије, хрестоматије, приручници, практикуми).

У Библиотеци Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* су у току академске 2014/15. године, у складу са Законом о библиотечкој делатности, обављане редовне активности: прикупљање, обрада, чување и коришћење књига, часописа и новина, као и прикупљање, обрада и пружање информација и података који се односе на библиотечки материјал у циљу коришћења у васпитне, образовне, научне, културне и друге сврхе. У оквиру информацијске улоге, редовно се систематско одвија информисање професора и студената о новим издањима књига и стручне периодике (видљиво на сајту установе и огласној табли); у читаоници су свакодневно изложена нова издања Учитељског факултета из Београда, Института за педагошка истраживања из Београда и Новог Сада, Филозофског факултета у Новом Саду и Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, часописи *Педагошка стварност*, *Педагогија*, *Синтеза*, *Ревизија за елементарно изобразивање*, *Месечник канцеларије за инклузију Рома “Декада Рома у Србији”* и др.

Значајно место имају публикације из Издавачке делатности Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, коју чине, у протеклој школској години, 18 наслова, од тога 6 монографских студија, 9 уџбеника и приручника, претежно наставника са наше институције, 3 зборника и 1 цд

Правилник о наставним публикацијама донет је на основу члана 34. став 14. и члана 122. став 1. тачке 3,7 и 8. Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача – Вршац којим су регулисана питања врсте наставних публикација, субјекти и поступци вршења контроле квалитета. Уз одговарајуће катедре, контролу квалитета врше и рецензенти наставних публикација и студенти.

Такође, Висока школа има и Правилник о издавачкој делатности који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог

за издавање наставних публикација Уређивачком одбору подносе надлежне катедре, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује.

Настављено је објављивање часописа *Истраживања у педагозији*, чија су два броја (7 и 8) објављена у току ове године (укупно 8 бројева). Часопис излази двојезично, радови се објављују на српском и енглеском језику. Има међународно уредништво и рецензенте, а и у протеклој школској години нашао се на листи научних часописа Министарства просвете и науке Републике Овај часопис се издаје у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда. У међувремену је кориговано техничко уређење часописа, израђен посебан сајт, добијен **DOI** број и установљено електронско издање часописа, као неопходни кораци за његово налажење на индексираним светском базама. Часопис је уврштен у светску **EBSCO** базу, као и у **CROSSref**, **SCIndeks** и **AcademicKeys**, што је изузетно значајно у даљем развоју издавачке делатности.

У току академске 2014/15. године број новоуписаних корисника Библиотеке је 125, а број коришћених библиотечких јединица (књига, часописа, скрипти и фотокопија у читаоници – преко 4544 и ван ње – 1314). У истој академској години, број нових наслова у Библиотеци је 373, а нових библиотечких јединица 544.

Настављен је рад на формирању интерног електронског каталога монографских публикација (до 30. 9. 2015. године у електронски каталог је уписано 3100 наслова).

Квалитет библиотечких и информационих ресурса сагледава се на годишњем нивоу, путем извештаја и путем студентског изјашњавања у односу на следеће елементе: доступност литературе, доступност компјутера, спремности библиотекара за сарадњу и рад студентске службе.

Резултати студентске евалуације показују високу оцену када је у питању доступност литературе која се користи за припрему испита и процењена је са оценом 4,20 (креће се у распону 3,00 – 4,60). Програмом рада библиотеке за 2015/16. годину предвиђена су побољшања у смислу доступности библиотечких јединица а у складу са библиотечким правилима и заштитом ауторских права.

Рад библиотекара прати се и анализира кроз извештај и путем студентског изјашњавања о спремности библиотекара за сарадњу - општа оцена је значајно повећана и износи 4,37 (за разлику од претходне евалуације када је била 3,83) и креће се у распону од 3,00 до 5,00.

Квалитет информационих ресурса у библиотеци, из угла студентске евалуације креће се у распону од 3,60 до 4,60 (средња оцена 4,15) и односи се на доступност рачунара, што упућује на закључак да су постојећа четири рачунара (1 рачунар и 3 лаптопа) понекад недовољна.

Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање осам часова дневно док је стандардом предвиђено дванаест часова.

Рад студентске службе оцењен је средњом оценом 3,37 и креће се у распону 2,43 и 4,52.

Доступност литературе	распон 3,00 – 4,68	средња оцена 4,20
Доступност компјутера	3,60 - 4,60	4,15
Спремност библиотекара за сарадњу	3,50 – 5,00	4,37
Рад студентске службе	2,43 – 4,52	3,37

б) SWOT анализа

S (Предности)	Постојање општег акта о уџбеницима (Правилник о наставним публикацијама; Правилник о издавачкој делатности); Покривеност предмета уџбеницима и училима; Структура и обим библиотечког фонда (више од 1000 библиотечких јединица за сваки студијски програм; Постојање информатичких ресурса (рачунара, интернета, електронских облика часописа).
W (Слабости)	Недовољна активност студената на вредновању уџбеника.
O (Могућности)	Прикључити библиотеку на COBISS систем, остварити електронску позајмицу књига и увођење електронског каталога књига путем одговарајућег софтвера.
T (Препреке)	Тешкоће у заштити ауторских права - неовлашћено фотокопирање и умножавање библиотечких публикација, посебно уџбеника и сл.

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 9

- Наставити и интензивирати израду интерног електронског каталога;
- Увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање;
- Радити на заштити ауторских права – упутити упозорења и пријаве за неовлашћено умножавање и фотокопирање уџбеника и других публикација;
- Размотрити могућности издавања – позајмице библиотечких публикација;
- Прикључити библиотеку на COBISS систем;
- Прецизирати правила библиотечких услуга и учинити их видљивим (истаћи правила рада библиотеке и читаонице – у библиотеци, на огласној табли и сл.);
- Наставити са радом на побољшању снабдевености и доступности обавезне и допунске литературе и праћењу квалитета уџбеника;
- Сагледати могућности аплицирања на пројекте за подизање квалитета информационих ресурса, квалитета студирања и сл. – Покрајински секретаријат за образовање, за науку, омладину итд.).

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања и органи пословођења Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом утврђени су општим актом високошколске установе у складу са законом. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су општим актом високошколске установе, у складу са законом. Комисија за квалитет Високе школе систематски, једном годишње, прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом, рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за њихово унапређење. Инструмент за праћење квалитета управљања Високом школом и ненаставне подршке конципиран је тако да, између осталог, прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Висока школа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућности за перманентно образовање и усавршавање у струци. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Висока школа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и није се мењала, а односи се на питања овлашћења, одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је Статутом и Актом о систематизацији радних места са описом радних обавеза.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Савет школе, као управно тело Школе, радио је путем седница којима су присуствовали чланови из састава Високе школе, друштвене средине и представници Студентског парламента. Током 2015. године одржане су четири седнице са дневним редом који се односио на следећа питања:

- Усвајање финансијског извештаја (прегледа прихода и расхода) за 2014. годину;
- Усвајање финансијског плана за 2015. годину;
- Усвајање предлога плана јавних набавки за 2015. годину;
- Измена Статута школе (увођење звања асистента);
- Обавештење о пројектима ТЕМПУС и организацији 21.Округлог стола;
- Усвајање предлога Споразума о пословно-техничкој сарадњи између Учитељског факултета из Београда и Високе школе струковних студија за васпитаче „М.Палов“;
- Усвајање предлога измене наставног плана до 20% (без акредитације);
- Усвајање измена плана јавних набавки;
- Обавештење о средњерочном извештају ТЕМПУС канцеларије из Брисела о реализацији;
- Извештај о другом уписном року за школску 2015/16;
- Ребаланс финансијског плана и плана јавних набавки;
- Верификација мандата нових чланова Савета, представника Студентског парламента;
- Разматрање и усвајање хармонизованог наставног плана и програма за акредитацију;
- Разматрање и усвајање извештаја о раду за школску 2014/15 годину;
- Разматрање и усвајање програма рада за школску 2015/16;
- Испитни рокови у 2015/16;
- Усвајање Пројеката високе школе.

Током 2015. су измењени, допуњени и донесени општи акти установе:

- Статут Високе школе је измењен увођењем новог звања-асистента и нових предмета у наставном плану;
- Правилник о избору у звање је промењен увођењем новог звања асистент;
- Акт о систематизацији радних места са описом радних обавеза је промењен увођењем новог звања асистент и нових радних места у складу изменама наставног плана до 20% ;
- Правилник о ближем уређивању поступка јавних набавки је измењен у складу са новим Законом о јавним набавкама („Сл.гласник“ 14/2015 и 68/2015);

- Усвојен је нови Колективни уговор;
- Усвојен је Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања;
- Усвојен је Правилник о мобилности студената.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу има обезбеђен простор и опрему (у свом власништву) чији обим и структура одговарају потребама студијских програма. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама (зграда је наменски грађена). Величина, доступност и квалитет простора одговарају прописаним стандардима (укупна квадратура 2.207,08 м² у односу на укупан број студената износи 5,64 м², што је далеко више од минимума који је предвиђен стандардом - 2 м²). Кад се овом броју додају студенти на специјалистичким студијама, којих има 50, однос укупне површине и броја студената незнатно је мањи и износи 5,00м², што је још увек у оквирима стандарда.

Високошколска установа има на располагању 2.207,08 м² затвореног и 2.200 м² отвореног простора (спортски терени, зелене површине). У објекту се налазе:

- Велики амфитеатар (214 седишта);
- Мали амфитеатар (100 седишта);
- 6 слушаоница (са по 50 седишта) са елементима кабинетског простора (педагогија, психологија, методике, страни језици, музичко васпитање, ликовно васпитање...);
- 6 просторија за менторски рад (од којих се поједини користе и као кабинети за катедре);
- Свечана сала и хол;
- Библиотека са 27.131 библиотечких јединица и плус два легата (са 4.552 књиге);
- Читаоница са неограниченим интернетом, рачунарима (4) и штампачем;
- Канцеларија за рад студентског парламента;
- Канцеларијски простор (4);
- Фискултурна сала са 2 свлачионице;
- Улазни хол са огласним таблама, ходници (светли и пространи).

У комплексу школе налазе се спортски терени а у непосредној околини је и градски стадион који се, уз школске терене, повремено користи за потребе наставе, вежби и рекреације. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

У протеклој школској 2014/15. години, од значајнијих улагања за набавку савремене опреме и текуће одржавање издваја се:

- Замењени су прозори, у ходнику према великом амфитеатру, укупно 4 прозора алуминијумског профила са термо мостом;
- Замењени су прозори у великом амфитеатру, укупно 5 прозора алуминијумског профила са термо мостом, постављена облога (итисон) за бину, окречени зидови;
- Кречење унутрашњег дела зграде-кабинета 1000 м²
- Измештена је котларница, из подрума зграде, набављен је модул за грејање, који у себи садржи два котла, замењени су вентили на радијаторима којима се директно у просторијама регулише температура грејања, чиме се добија на енергетској ефикасности, као и сви неопходни електро радови неопходни за нови систем грејања;
- 1 електрични клавир, са пратећом опремом, (финансиран од стране Покрајинског секретаријата за науку и Румунске владе);
- 1 сто за стони тенис (финансиран сопственим средствима Високе школе).

Сви запослени (наставно и ненаставно особље) и студенти имају приступ информацијама у електронској форми (сајт школе, блог, прикључак свих рачунара на бежични интернет) и путем огласне табле (за студенте и наставнике).

Кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом). У просторијама информатичког кабинета, читаонице, секретара и просторије за рад студентског парламента могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали. Високошколска установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавир, пианино, спортске реквизите...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара.

Оптималност материјално-техничких услова за реализацију наставног програма / студијских програма, сагледана из угла студентске евалуације, има просечну оцену 3, 49 (на скали од 1 до 5), што указује да у овом сегменту има простора за побољшања.

б) SWOT анализа

S (предности) + + +	Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената: 1. зграда наменски грађена, са светлим и функционалним слушаоницама, пространим ходницима и холовима, амфитеатрима итд.; однос затвореног простора и укупног броја студената износи 5,64 м ² по студенту, што је више од прописаног стандарда, а томе треба додати и 2.200м ² отвореног простора, као и чињеницу да је сав овај простор власништво Високе школе и да се наставе одвија у седишту установе.
O (могућности) + +	2. Имајући у виду горе наведене предности, могућа су проширења, односно повећања броја студената, како на већ постојећем студијском програму, тако и за акредитацију нових.
S (предности) + +	Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме: Високошколска установа има адекватну техничку (видео-бим (8), лап-топ (4), пројекторе, рачунаре, скенере, штампаче...) као и специфичну опрему (нпр. клавир (6), пиано...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара. Кабинети професора су опремљени компјутерима и пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом);
T (препреке) +	Фактори који би представљали одређену опасност јесу нередовност прилива материјалних средстава за набавку предвиђених наставних средстава;
W (слабости) +	У домену специфичне опреме (за реализацију наставе и вежби из Методике ликовног, Почетних математичких појмова, Упознавања околине и неких специфичних предмета на јасленом смеру) треба је употпунити и осавременити.
O (могућности)+ + +	Школа је као партнер и координатор многих пројеката (Темпус, Пројекти покрајинског секретаријата за науку, образовање и др.) у прилици да осавременује опрему за реализацију студијских програма.
S (предности) + + +	Усклађеност капацитета опреме са бројем студената: Аплицирање на многим пројектима и јавним позивима и конкурсима Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, за образовање и националне мађине..., конкурси Министарства науке и образовања РС, учешће на међународним пројектима и сл. Омогућавају да се перманентно усклађује капацитет опреме у односу на број студената.
O (могућности) + +	Захваљујући ангажовању наставног кадра на многим пројектима (научним, али и стручним (Покрајински пројекти за одрживи развој, побољшање услова студирања даровитих студената, као и осталих студената са посебним потребама), школа је у могућности да осавременује и усклађује опрему за реализацију студијских програма.
S (предности) + + +	Рачунарска учионица Високошколска установа има једну рачунарску учионицу са 25 умрежених рачунара, приступом интернету; 25 windows оперативних система и Office пакета. У односу на потребе студијског програма и броја студената, она испуњава захтеве стандарда.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

Обим и структура квалитета простора и опреме у Високој школи је обезбеђен, а препоруке се односе на потребу сталног усклађивања и осавременавања капацитета простора и опреме са потребама наставног процеса и бројем студената

Стандард 12: Финансирање

На основу анализе финансијских показатеља закључује се да Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставно-научног процеса и других активности.

Извори финансирања у 2015. години су били:

1. средства која обезбеђује оснивач – средства из буџета;
2. школарине;
3. пројекти — подржани од стране Покрајинског секретеријата за науку и технолошки развој;
4. акредитовани семинари;
5. издавачка делатност;
6. средства на основу пријава на конкурсе;
7. донације
  - у току 2015. године Висока школа је координатор ТЕМПУС пројекта у области високог образовања *Harmonization of Preschool Teacher Training Curricula in Serbia* ће трајати до краја 2016. године, а чија вредност на нивоу конзорцијума износи 670.000 евра, док је од тога за Високу школу планирано око 150.000 евра за целокупно трајање пројекта (три године). Средства се троше у складу са реализацијом активности и предвиђеним буџетом.
  - у току 2015. године Висока школа је конкурисала код Румунске владе и добила донацију Румунске владе за средства одржавања зграде и објеката.

Према прелиминарном финансијском извештају за 2015. годину, однос сопствених прихода у укупним приходима износи 43%, а буџетских прихода у укупним приходима 57%. Дати однос се променио у односу на предходне две године, где се види смањење буџетских средстава за 8%.

ДОПУНСКА СРЕДСТВА

Институција перманентно покушава да обезбеди допунска средства за функционисање школе, што се односи на партиципацију у разним пројектима (ИПА, ТЕМПУС, и сл.), а исто тако и на проширивање издавачке делатности и понуде за одржавање акредитованих семинара. О овоме сведочи чињеница да је у току 2015. академске године обезбеђено суфинансирање од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој и реализовано више пројеката у области високог образовања. Пројекти подржани од стране Покрајинског секретеријата за науку и технолошки развој су:

- *Истраживање ставова васпитача и родитеља о значају физичке активности у функцији спречавања вршњачког насиља деце* (број пројекта: 114-451-1653/2014, руководилац доц. др Тања Недимовић) (краткорочни пројекат од посебног интереса за одрживи развој АП Војводине у 2015 години).
- *Развијање музичких способности деце у Војводини у функцији изградње здраве личности и толерантних међуљудских односа* (број пројекта: 114-451-3441/2014, руководилац др Еуђен Чинч) (краткорочни пројекат од посебног интереса за одрживи развој АП Војводине у 2015 години).
- У току 2014/15. године одобрен је још један овакав пројекат у сурорганизацији са Филозофским факултетом у Новом Саду, чија реализација је у току: *Развијање програма препознавања и превенције вршњачког насиља у основним школама* (број пројекта: 114-451-138/2015, руководилац на Високој школи доц. др Тања Недимовић) (краткорочни пројекат од посебног интереса за одрживи развој АП Војводине у 2015 години).
- Уз ова три научна пројекта, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој подржао је кроз суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина још 3 пројекта Високе школе који су реализовани у току академске 2014/15. године. Ради се о следећим пројектима: *Активирај себе и друге – мисли здраво уз физичку активност* (број пројекта: 114-451-2057/2014, руководилац др Наташа Стурза Милић), *Припрема прославе осам деценија школовања учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу* (број пројекта: 114-451-2056/2014, руководилац др Еуђен Чинч) и *Подршка радионици студената на ромском језику за идентификацију даровитости* (број пројекта: 114-451-2054/2014, руководилац др Еуђен Чинч).
- *„Даровити и дидактичка култура“*, научни скуп о даровитости, број: 114-451-180/2015 – суфинансирање научних скупова.

- *WWWVršac* интернет конференција, број: 114-451-2462/2015 – суфинансирање научних скупова. Важно је напоменути да је у току 2014/2015. године значајан број наставника који раде на Високој школи у Вршцу учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој кроз Конкурс за суфинансирање учешћа на научним скуповима и боравка у иностранству научно-истраживачких радника и студената који су показали посебне резултате у 2014. и 2015. години.

Када се ради о међународним пројектима, како је већ наведено, у току 2015. године Висока школа је као координатор учествовала у ТЕМПУС пројекту, и конкурисала је код Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој и добила средства за суфинансирање пројеката међународне сарадње. Исто тако, наставници Високе школе у сарадњи са Универзитетом *Јоан Славих* из Темишвара учествују и у пројекту *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру *ERASMUS+* програма *Jean Monnet*.

УЛАГАЊА у 2015. години

Улагање у набавку савремене опреме и простор, предвиђа се финансијским планом и планом јавних набавки.

У току 2015. године школа је обезбедила следеће:

- планом јавних набавки за 2015 годину, школа је предвидела измештање котларнице из подрума зграде. План је и реализован. Извршено је потпуно реновирање котларнице, која је измештена из подрума зграде, јер је то био основни проблем безбедносног карактера. Подрум зграде је под сталним ризиком од подземних вода, а и по новим стандардима све котларнице морају бити измештене ван просторија институције. Набављени су савремени модули који су измештени из зграде и који се налазе на спољном зиду зграде. Пројекат измештања котларнице обезбеђен је средствима Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој у вредности од 2.000.000,00 динара и донацијом Румунске владе у износу од 1.200.000,00 динара. Та средства су у потпуности покрила трошкове пројекта. Како су радови завршени пре почетка сезоне, констатује се да систем функционише беспрекорно.
- кречење зграде, где је то било потребно (кабинети, зборница, ходници);
- набављене су књиге за библиотеку;
- набављена су дидактичка средства: електрични клавир, хаљине за хор Високе школе;
- замењени су прозори целом дужином у великом амфитеатру, такође урађен је систем изолирања влаге и кречења истог;
- набављен је орман за архиву студентских досијеа.

Финансијским планом за 2016. обезбеђује се:

- реалност финансирања институције, односно финансијска стабилност и ликвидност за дужи временски период;
- јавност и транспарентност извора финансирања (финансијска средства обезбеђена су кроз утврђивање финансијског плана на Савету школе и кроз извештај о пословању, односно годишњи обрачун; видљиво на сајту)
- планирају се средстава за текуће одржавање зграде и за набавку опреме,
- планира се и јавна набавка значајне количине ИТ опреме неопходне за реализацију хармонизованог и новоакредитованог наставног плана и програма кроз Темпус пројекат.

АКЦИОНИ ПЛАН

Директорка Високе школе, на основу периодичних и тромесечних извештаја Службе рачуноводства и на основу података Службе за студентска питања, обавештава Наставно веће и Савет школе периодично о тренутном стању и о очекиваним приливима средстава, на основу чега се закључује о реалности претходних пројекција и даљим могућностима. Ова два тела усвајају и извештај о пословању, годишњи обрачун и финансијски план. На седницама Наставног већа и Савета школе се такође доносе одлуке о евентуалном суфинансирању за нове пројекте (нпр. ИПА програм), различитим улагањима у набавку опреме и одржавање зграде, као и о финансирању научноистраживачког рада наставника, кроз учешће у пројектима и научним и стручним конференцијама.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 12:

- континуирано пратити промене закона у области финансијског пословања и благовремено примењивати све учесталије промене;
- наставити са перманентним праћењем конкурса, осмишљавањем нових пројеката и аплицирањем код различитих институција у земљи и иностранству, у циљу обезбеђивања додатних средстава неопходних за функционисање Високе школе;
- пратити и примењивати Темпус правила током реализације Темпус пројекта;
- предузети мере за смањење трошкова пословања, с обзиром на све тежу финансијску ситуацију у земљи, али водити рачуна о нивоу квалитета рада високошколске институције;

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис тренутне ситуације

Студенти су укључени у самовредновање *Високе школе струковних студија за васпитаче Михаило Палов у Врицу* (даље у тексту ВШ) кроз анкете у којима им се пружа могућност да оцене рад сваког од својих наставника, ненаставног особља, као и остале области које спадају у квалитет ВШ, а које су проценивие од стране студената. Периоди у којима су извршена анкетања за школску 2014/2015. годину наведени су у оквиру стандарда 2, а њихови резултати су размотрени на седницама Комисије за обезбеђење квалитета и Наставног већа почетком наредне школске године. Резултати ових анкета наведени су у *прилогу 13.2*.

„SWOT“ анализа учешћа студената у самовредновању

Предности (S) учешћа студената у самовредновању огледају се, пре свега, у обезбеђивању повратне информације о квалитету ВШ, у циљу кориговања евентуалних неадекватности. Слабости (W) се односе на питање мотивације студената за објективно вредновање с једне, као и на питање њихове компетентности да ваљано вреднују квалитет ВШ с друге стране. Могућности (O) подразумевају да студенти представљају значајан потенцијал за унапређење квалитета ВШ. Међутим, да би се тај потенцијал остварио, неопходно је радити на развијању свести код студената о значају информација које дају у процесу самовредновања. Опасности (T) нису уочене.

S - ++
W - ++
O - ++
T - 0

„SWOT“ анализа учешћа студената у телима за обезбеђење квалитета

Предности (S) учешћа студената у телима за обезбеђење квалитета огледају се, пре свега, у укључивању студената у дискусије на седницама Комисије за обезбеђење квалитета. Тиме је пружена могућност да мишљења која су евентуално другачија дођу до изражаја и учествују у обликовању коначних одлука које се тичу унапређења квалитета ВШ. Слабости (W) учешћа студената у телима за обезбеђење квалитета нису уочене. Могућности (O) учешћа студената у телима за обезбеђење квалитета огледају се у томе што студенти представљају значајан потенцијал за унапређење квалитета ВШ. Тај потенцијал чине разне креативне идеје студената, као и могућност студената да лакше уоче неке недостатке у квалитету ВШ, с обзиром на то да постоје аспекти тог квалитета којима су они, за разлику од осталих, непосредније и чешће изложени. Опасности (T) нису уочене.

S - ++
W - 0
O - ++
T - 0

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Анализом резултата студентске евалуације квалитета ВШ установљено је да извесни наставници добијају осредње оцене. У циљу унапређења квалитета рада ових наставника предлажу се, као први корак, дубље анализе којим би се утврдили разлози осредњег задовољства студената, а након тога и адекватно реаговање на основу добијених информација.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Опис тренутне ситуације

Комисија за обезбеђење квалитета редовно прати квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу (даље у тексту ВШ) и о резултатима праћења обавештава директора школе, Наставно веће и Савет. Комисија прати квалитет ВШ анализом информација које добија од наставника, ненаставног особља, студената, као и од васпитача који су завршили студије. Информације од наставника прикупљају се периодично, на основу њихових излагања на седницама Наставног већа и Савета, као и помоћу посебног упитника који је Комисија припремила за наставничку евалуацију. Информације од студената се такође прикупљају периодично, а детаљи о овоме наведени су у оквиру стандарда 2.

ВШ поседује сву потребну инфраструктуру за редовно прикупљање и обраду података неопходних за оцену квалитета. У ту сврху, поред материјалних услова (штампачи, апарат за фотокопирање, рачунари) посебна пажња се поклања брижљивом састављању упитника за самоевалуацију, који се задају тек након критичке процене од стране професора-стручњака за одређено подручје самоевалуације и који се, након извршене обраде података, према потреби коригују у циљу побољшања њихових метријских карактеристика.

ВШ сарађује и размењује информације са бројним високошколским установама које остварују добре резултате у истраживању и едукацији студената, пре свега у оквиру заједничких пројеката са тим установама.

Резултати периодичне провере квалитета су јавни и објављују се на интернет сајту школе.

“SWOT” анализа инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета

Предности (S) инфраструктуре ВШ за систематско праћење квалитета огледају се у поседовању бројних материјалних услова за прикупљање и обраду података о самоевалуацији (рачунари, фотокопир апарат, штампачи, упитници за самоевалуацију).

Слабости (W) инфраструктуре ВШ за систематско праћење квалитета односе се на недовољну савршеност упитника за самоевалуацију, с обзиром на то да је реч о инструментима који су конструисани за интерне потребе и које треба даље развијати.

Могућности (O) инфраструктуре ВШ за систематско праћење квалитета односе се на њен потенцијал за: прикупљање и обраду података, као и за анализу трендова у периодично прикупљеним подацима помоћу специјализованих компјутерских програма.

Опасности (T) инфраструктуре ВШ за систематско праћење квалитета нису уочене.

S - ++

W - +

O - +++

T - 0

“SWOT” анализа јавности резултата процене квалитета

Предности (S) јавности резултата процене квалитета огледају се у доступности ових информација широкој јавности (резултати се налазе на интернет сајту школе).

Слабости (W) у погледу јавности резултата процене квалитета нису уочене.

Могућности (O) јавности резултата процене квалитета односе се на потенцијал за прикупљање знатно већег броја повратних информација о квалитету ВШ и стицање дубљег критичког увида у квалитет ВШ.

Опасности (T) јавности резултата процене квалитета односе на изношење у ширу јавност озбиљнијих проблема који могу да се појаве у функционисању ВШ. Реакције шире јавности, која често није упозната са детаљима потенцијалних проблема, могу да буду непримерене и тиме додатно да отежају њихово решавање.

S - +++

W - 0

O - ++

T - +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

Опште узев, редовност у прикупљању података о квалитету ВШ је добра. Оно што би требало унапредити односи се, пре свега, на методе за прикупљање података. С обзиром на то да су тренутно на располагању само мишљења установа у слободној форми о компетенцијама васпитача који раде у њима, а који су дипломирали на ВШ, потребно је конструисати посебне упитнике за установе, којима би се прикупљале повратне информације о овим компетенцијама. Тиме би се побољшао квалитет прикупљених података.